

23 **OBRAZEM:**
SVÁTKY MĚSTA

TÉMA ČÍSLA

DALŠÍCH PĚT OSOBNOSTÍ SE STALO LAUREÁTY CENY MĚSTA

Most Václava Rendra
přináší dvě premiéry

5

Zoologická zahrada
má vlastní bankovku

7

Strážníci bojují s nákladáky,
dodávkami i autovraky

30

OLOMOUCKÝ LETNÍ VINNÝ FESTIVAL v Bezručových sadech

pátek 22. 7. 2022 od 14 do 22 hodin
sobota 23. 7. 2022 od 10 do 22 hodin

Pestrý program pro všechny generace:
hudební vystoupení / řízené degustace vín / a mnoho dalšího ...

INZZ207059

SELSKÉ TRHY NA TRŽNICI

kvalitní produkty našich pěstitelů
a regionálních výrobců

23.7. | 27.8. | 10.9.
24.9. | 15.10. | 29.10.

Městská tržnice
otevřeno 7 – 12
vstup zdarma

www.flora-ol.cz

PRZ207032

TEKAPUR Insulation Adhesive - pěna na lepení
izolačních desek, 750ml, pro stavební firmy

AKCE
-18%

Platnost AKCE
do 30. 6. 2022

ZATEPLUJETE?

Pistole 858
za 1Kč

při odběru min. 2 kartonů
pěny Tekapur
Insulation Adhesive
(24 ks pěny)

VELKOBOCHOD

Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

INZZ207060

Olomoucké
Barokní
Slavnosti

21. 7. – 9. 9. 2022

X. ročník hudebních
a divadelních slavností

Malá noční hudba
21. 7. 2022 / 19:30
DŮM U PARKU

Katarzyna Drogosz
- kladívkový klavír
Arte dei Suonatori

www.baroknislavnosti.cz

INZZ207061

AGEL
LÉKÁRNA

10%
SLEVA
na další nákup

STAČÍ NAKOUPIT
ZA 300 Kč
S KLIENSKOU KARTOU

DO
31. 8.

Platí pro nákup volně prodejného sortimentu.

Nejbližší Lékárnu AGEL najdete v Poliklinice AGEL Olomouc,
Jeremenkova 40/1056.

Změna podmínek vyhrazena.

INZZ207062

V TOMTO ČÍSLE

ŠKOLKA BAREVNÝ SVĚT MÁ VLASTNÍ VÝROBU ELEKTŘINY

Malou fotovoltaickou elektrárnu a biodynamické osvětlení získala mateřská škola v Dělnické ulici.

8

ROZHOVOR: PERMANENTNÍ DOBRODRUH

Skladatel, muzikolog a hudební pedagog Tomáš Hanzlík vypráví o baroku a svém hudebním festivalu.

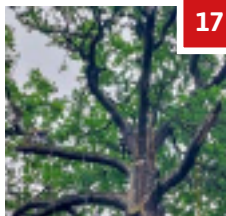

21

17

PAMÁTNÝ DUB KRÁL DOSTAL OZDRAVNOU KÚRU

Dub Král v přírodní rezervaci Království má za sebou zdravotní řez i šetrnou redukci větví.

24

MATTONI 1/2MARATONU OLOMOUC DOMINOVALI UKRAJINŠTÍ BĚŽCI

Králem olomouckého půlmaratonu se stal Vitaliy Shafar, který se v závodech nejlépe vypořádal s horkým počasím.

19

STOLETÁ OSLAVENKYŇĚ HÝŘILA OPTIMISEM

Sto let oslavila na počátku června Marija Prchalová rozená Hanáková, vitální stařenka s chorvatskými kořeny.

28

KROBOTOVA OLOMOUCKÁ VELKÁ PREMIÉRA MÍŘÍ DO KARLOVÝCH VARŮ

Komedie, kterou Miroslav Krobot natáčel převážně v Olomouci, bude uvedena na filmovém festivalu v Karlových Varech.

GLOSA

Léto budiž... I letos přišlo léto, čekali jsme na něj rok. Podle astronomických propočtů bude trvat 93 dnů, 15 hodin a 50 minut. A to nemluvím o tom, že už za pár týdnů přijde svatá Anna a začnou chladná rána. A zase rok čekání před námi...

Naštěstí si to léto v Olomouci umíme zpestřit, umíme vychutnat. Tím zpestřením jsou ve vánku se točící větrníky, které i když v parnu stojí, dělají zajímavé stíny. Anebo květiny, co na náměstí v truhlících rozehrály Mozartovu symfonii, kterou v Olomouci složil jako jedenáctileté dítě. A na náměstí bude také hudba

a pohoda – Večerní pohoda u Trojice, multižánrový festival pro všechny smysly. Nemyslete na podzim, nevolejte po chladu, nebudte rozmarní... Léto budiž pochváleno! Užijte si ho.

Pavel Konečný
předseda redakční rady

Je pro vás Olomouc městem květin?

ANO

Jaromír Přemyl
dúchodce

V každém případě, sleduju to už od roku 1965. Jako student jsem chodil i na brigády – sázet a čistit, pomáhat. Tady na té hlavní ulici. To mě bavilo.

NAPŮL

Jiří Lhotský
hudebník

Ani ne, květiny, to jsou pro mě jenom výstavy Flora. Ale když ji pomínu, tak květin moc není. Zeleně je v okolí dost a pak parků ve městě.

NE

Rebeka Maria Kasapidu
učitelka

To by mě primárně nenapadlo, že by měla být Olomouc městem květin. Až když se zamyslím, vzpomenu si třeba na Floru a rozárium.

OZNÁMENÍ

Radní vyhověli žádosti města Černivci a Olomouc na Ukrajinu pošle **sanitní vůz**, který bude dál zachraňovat životy. Darem ji město už dostalo od Olomouckého kraje. Jakmile darovací smlouvu schválí zastupitelstvo, může se vydat na cestu.

Do prodeje vyráží **abonmá Moravské filharmonie** na sezonu 2022/2023. Koncertní cykly A, R, P, C a K je možné zakoupit elektronickou formou na stránkách www.mfo.cz/vstupenky nebo v pokladně Moravského divadla. Zakoupené předplatné nelze vrátit ani vyměnit.

Prostory **Radiologické kliniky** Fakultní nemocnice Olomouc v suterénu modrého monobloku budovy A prošly v uplynulých měsících komplexní rekonstrukcí. Jejich návštěvníci tam nyní mohou vedle moderního a novotou zářícího interiéru zhlédnout také umělecká díla. Jejich autorem je renomovaný výtvarník a pedagog v oboru grafiky Ondřej Michálek, který s Radiologickou klinikou spolupracuje dlouhodobě.

Výstava **Tři z Krakova** je k vidění v Galerii města Olomouce na Dolním náměstí. Svá díla vystavují Marek Paluch, Joanna Warchol a Serge Vasilenduc. Poslední jmenovaný je jediný zahraniční člen Unie výtvarných umělců Olomoucka. Výstava je přístupná do 23. července.

Je libo výlet? Handkeho spolek pořádá od 5. do 7. srpna ve šternberském klášteře **Festival francouzské kultury**. Vystoupí mimo jiné Sébastien a Julie Perrier a Maiwenn Morvan.

Olomoucký kraj turisty láká. Skokanem roku je **olomoucká botanická zahrada**, kam vloni zavítalo zhruba 160 tisíc návštěvníků, což je dvakrát více než v roce 2020. První místo tradičně obsadila svatokopecská zoo, do níž přišlo 410 tisíc lidí.

Je vypsána **soutěž o jméno patrona** zrekonstruované pobočky městské knihovny ve Slavoníně. Patronem je zvířátko, které ztvárnil malíř Vincent Chignier. Návrhy lze odevzdat přímo v knihovně nebo poslat e-mailem na adresu slavonin@kml.cz. Vítěze soutěže čeká dárek v podobě malé pandy (plyšové).

Historický portál s pitnou vodou, zchátralý **Společenský pramen – Gesellschaftlich Quelle** z počátku 19. století v areálu fakultní nemocnice se dočkal rekonstrukce. Je součástí nově vzniklé odpočinkové zóny pod Dětskou klinikou a slouží nejen pacientům a návštěvníkům nemocnice, ale i široké veřejnosti. Originální pítko bylo předáno k obnovenému užívání.

Sejm studentek z Olomouckého kraje převzalo v Olomouci 16. června své bronzové a stříbrné Ceny vévody

z Edinburghu. Toto ocenění získávají po absolvování programu, který pochází z Velké Británie a byl založen před 66 lety princem Philipem, manželem královny Alžběty II. Slavnostní předání ocenění se uskutečnilo v prostorách Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Emanuela Pöttinga.

Na střeše Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého vystoupí 28. července skupina O5 a Radeček. A bude na programu i nová píseň Romantický smyčce. Skladba přišla na svět za přispění mnoha autorů, včetně zahraničních producentů Kaspera Larsena a Marka Platiho. Z českých autorů se na skladbě podíleli kromě kluků z O5 a Radeček také textař Tomáš Roreček.

Pozůstatky prastarých kultur zkoumají odborníci z Archeologického centra Olomouc ve Slavoníně, kde se připravují pozemky pro rodinné domy, objevili řadu cenností. Nejzajímavější nálezy pochází z období počátku doby železné a spadají do kultur popelnicových polí. Dosud archeologové objevili 612 sídlištních objektů a 297 hrobů. Velká část sídlištních objektů pochází z počátku pozdní doby kamenné, což znamená, že jde o nejrozsáhlejší osadu takzvané jordanovské kultury na Moravě.

Komorní smyčcový orchestr ZUŠ Iši Krejčího alias **Kosmoriko zvítězil** poprvé v novodobé historii v celonárodním kole soutěže smyčcových orchestrů ZUŠ. Žákovský ansámbl hrál pod vedením Mileny Melicharové. O dva týdny později se zúčastnil mezinárodní soutěže smyčcových orchestrů Tatranská nota v Tatranské Lomnici, kde se stal absolutním vítězem.

PLÁNOVANÉ UZAVÍRKY KOMUNIKACÍ

do 10. července

úplná uzavírka ulice Wolkerova v místě železničního přejezdu

do 10. července

částečná uzavírka ulice Černá cesta

11. července – 31. srpna

úplná uzavírka části Foerstrovy

11. července – 30. září

úplná uzavírka křižovatky třída Svobody–Havlíčková–Pavelčákova (mimo bus)

11. července – 2. října

úplná uzavírka třídy Svornosti (od křižovatky s Kmochovou po křižovatku U Kovárny

15. července – 7. srpna

částečná uzavírka ulice Kyselovská

do 13. července

částečná uzavírka Jilemnického a úplná uzavírka Neklanovy a Prašné

do 22. července

úplná uzavírka Vídeňské

a částečná uzavírka Lafayetovy

do 25. července

částečná uzavírka ulice Hněvotínská

do 29. července

částečná uzavírka ulice Palackého

do 26. srpna

částečná a úplná uzavírka Heyrovského

do 30. srpna

částečné uzavírky ulic U Sportovní haly a Na Stělnici

do 30. srpna

částečná uzavírka Vojanovy,

Čajkovského a Pionýrské

do 4. září

úplná uzavírka Rokycanovy

do 7. září

výstavba smíšené stezky pro chodce

a cyklisty ve Chválkovické

do 30. září

úplná uzavírka ulice Nábřeží

do 30. listopadu

částečné uzavírky ulic Bílkova, U Sv. Jana

NOVÝ MOST VÁCLAVA RENDERA PŘINÁŠÍ DVĚ OLOMOUCKÉ PREMIÉRY

Je úplně nový, a přitom lehce připomíná cosi z olomouckého fotoarchivu. Nejen tím je most na Masarykově třídě zajímavý. Na přelomu června a července byl otevřen pro dopravu.

Bez nadsázky se dá říct, že druhý takový most v Olomouci není, i když je ve městě několik desítek mostních staveb.

Co obnášela stavba Mostu Václava Rendra a v čem byla jiná než ostatní podobné akce?

MICHAL FOLTA

Most s dopravním označením SO 03.2, kterému se během stavby říkalo lidově Rejnok a teď dostal jméno podle barokního sochaře Václava Rendra, je v leccčem originální a v olomouckých poměrech jedinečný.

Jeho stavba trvala 22 měsíců. Začala v září 2020 a skončila v červnu 2022. Zahrnovala výrobu mostní konstrukce, dopravu z Itálie do Olomouce, komplekci jednotlivých komponentů, technicky složité vysunutí 290tunových kolosů nad řeku, neméně náročné propojení všech inženýrských sítí, položení kolejí a všech konstrukčních vrstev vozovky.

Stavba mostu byla ostře sledována politiky i Olomoučany. Most totiž spojuje dva břehy Moravy na mimořádně důležité tepně, která už jedno a půl století pojí centrum města s hlavním nádražím. Protože je na tak frekventovaném místě a je téměř pomyslnou ranou staré části města, hodně záleželo i na tom, jak bude vypadat. To všechno se promítlo do geneze jeho zrodu.

Jako pěst na oko

Když byly roku 2014 zveřejněny v rámci příprav na II. B etapu protipovodňových opatření původní návrhy mostu, vzbudilo to hodně nesouhlasných reakcí. Technicistní řešení mostu by vyhovovalo dálnici nebo periférii, pro frekventovanou tepnu na hraně historického jádra Olomouce to ale bylo nevhodné. Zaznívalo, že dálniční most se do centra města hodí jako pěst na oko. Tehdejší vedení města se rozhodlo riskovat komplikaci celého

projektu protipovodňových opatření a trvalo na změně podoby mostu.

Poprvé v novodobé historii se tak obrátila radnice přímo na renomovaného architekta Antonína Nováka z atelieru DRNH, mimochodem v té době čerstvého držitele titulu Architekt roku, s výzvou k vypracování originální konstrukce mostu.

„Chtěli jsme, aby na tak důležitém místě vyrostla elegantní a architektonicky hodnotná stavba. Napadlo nás, že by mohla obsahovat i nějaké reminiscence na známý ocelový most s obloukovou konstrukcí z devatenáctého století,“ vzpomíná tehdejší náměstek primátora Jan Holpuch.

Most připomínal pohyby rejnoka

Zkušený architekt pak v prosinci 2014 skutečně představil radním originální návrh. Spočíval v konstrukci se třemi nosnými ocelovými zvlněnými oblouky. Právě jejich zvlnění dávalo konstrukci lehkost a až zdání pohybu, připomínajícího „let“ rejnoka vodami oceánu. Není divu, že Novákův návrh, který byl přijat pozitivně, dostal brzy přezdívku Rejnok. Ony oblouky přitom nejsou samoučelnou manýrou, ale technickým řešením požadavku Povodí Moravy, aby do koryta řeky nezasahovaly mostní pilíře. Cílem přestavby celého koryta Moravy je totiž výrazné zvýšení průtoku řeky.

Složitá stavba a podpora ministra

Vypracování nového návrhu a veškeré projektové dokumentace i získání potřebných povolení zabralo nějaký čas, vše bylo schváleno v červenci 2015. Na harmonogram stavby to ale nakonec vliv nemělo. Náklady na novou podobu přemostění dosáhly zhruba sto milionů korun. Také díky tehdejšímu ministru zemědělství Marianu Jurečkovi se podařil nový návrh mostu ještě zařadit jako vyvolanou investici pod státní dotaci. Město ze svého rozpočtu hradilo pouze detaily, jako speciální osvětlení konstrukce.

TECHNICKÉ PARAMETRY

Nový most na Masarykově třídě je ocelový s betonovou deskou, složený ze dvou polí. Jeho délka činí 63,3 metru, široký je 26,3 metru. Most vede ve výšce 7,65 metru nad dnem řeky Moravy. Konstrukce nového mostu i samotné koryto Moravy pod mostem je navrženo tak, aby zajistilo převedení průtoku 380leté vody o průtoku 650 kubíků za sekundu. Most navrhl architekt Antonín Novák a konstrukci vyhotovila a v Olomouci na místě sestavila italská firma Maeg Montevarchi.

I stavba byla specifická. V místě mostu uprostřed husté zástavby se nachází nadprůměrně velké množství inženýrských sítí. Ty nebylo možné přerušit, musely být funkční po celou dobu stavby. Starý betonový most se proto boural po částech a nový stavěl po přesných polovinách.

Sítě musely být v době stavby pravé poloviny mostu umístěny na ponechané části starého objektu, v době výstavby levé poloviny mostu byly převedeny na již dokončenou novou část.

Samotné vysouvání smontovaných konstrukcí mostu nad řeku bylo technickým oříškem, navíc se lišil postup v případě jedné a druhé poloviny konstrukce. Využit k tomu byl systém kolejnic a hydraulických pístů.

Dnes je most hotov. Jeho první premiérou bylo konkrétní pověření známého architekta zpracováním originálního návrhu. A druhá premiéra? Je to první taková stavba v Olomouci, která dostala své vlastní jméno – Most Václava Rendra.

Nepřijaté návrhy

Olomoucká zoologická zahrada má vlastní bankovku

Pamětní bankovku s pandou červenou na lící straně uvedla do sběratelského oběhu zoologická zahrada na Svatém Kopečku.

Pamětní bankovky s hlavním motivem evoluce vzešly z mezinárodní designerské soutěže. Sběratelé se mohou těšit ještě na tygra ussurijského, lva berberského, kraju zelenou a žirafu Rothschildovu. Jednotčím prvkem celé série bankovek je osoba Charlese Darwina.

Vlastní pamětní list ve formě bankovky ocenil ředitel olomoucké zoo Radomír Habáň. „Část zisku z prodeje bude totiž poukázána na naše záchranné projekty,“ potvrdil Habáň.

Bankovky s propracovanou kresbou zvířat, usazených do jejich biotopů, pochází z dílny designerské dvojice české akademické sochařky a medailérky Majky Wichnerové a slovenského designéra Mateje Gábriše. „Použili jsme

kombinovanou techniku akvarelu, pastelky a tužky. Jednotlivé části zároveň ukrývají řadu ochranných prvků,“ uvedla Wichnerová.

Motivy jsou vytištěny na ceninový papír s vodoznakem lipového listu s viditelnými a neviditelnými vlákny. Na lícové a rubové straně včetně číslování byla použita technologie digitálního tisku, ostatní motivy v podtisku včetně UV barev jsou tištěny ofsetovou tiskovou technikou. Emise, která je určena pro české zoologické zahrady, je obohacena na lícové straně českým lvem ze stříbrné fólie, která byla aplikovaná pomocí horké ražby.

„Jedná se o zajímavý projekt ceninové polygrafie, který pomáhá tam, kde je potřeba, a zároveň přináší radost,“ prohlásil generální ředitel Státní tiskárny cenin Tomáš Hebelka.

Kromě Olomouce je lze zakoupit i v zahradách v Liberci, Plzni a Dvoře Králové. ■ dtx

Květinová symfonie na náměstí

Více než tisícovka rostlin čtyřiceti druhů zdobí Horní náměstí. Na nároží radnice se vrátil green point, prostranství mezi orlojem a sloupem Nejsvětější Trojice doplnila květinová symfonie.

„Čtyři objekty reflektují notový zápis šesté Mozartovy symfonie F dur, kterou složil v Olomouci,“ vysvětlil florista Zdeněk Kupilík, autor květinové instalace. Květiny jsou traviny, letničky a trvalky. „Zvolili jsme barevnost připomínající čtyři roční období, ale zároveň by měly přepadávat tak, aby doplnily notový

zápis, který je na zadní stěně speciálních tvarovek,“ naznačil Kupilík. Spolu s ním aranžmá vytvořily kolegyně Kamila Vlasáková a Pavlína Švecová.

„Květiny do města patří. Dělalí radost, probouzejí pozitivní emoce a zpestřují historické centrum. I tímto chceme připomenout, že Olomouc je stále městem květin,“ uvedla náměstkyně primátora Markéta Záleská, která se o rozkvetlé náměstí zasloužila.

Tvarovky zvané Origami budou na náměstí kvést do září. ■ pok

Ola si hraje s dětmi

Začala prohlídka města bez průvodce určená pro rodiny s dětmi, tábory, skupiny či dětská sdružení. Městská hra pro malé detektivy od čtyř let, kteří chtějí objevit deset stanovišť označených postavou kočky Oly a do herní mapy získat všechny symboly umístěné na stanovištích.

„Stačí získat všechny symboly do herní mapy. Komu se to podaří, získá odměnu v informačním centru v podloubí radnice,“ popsala Miloslava Šinclová z oddělení cestovního ruchu magistrátu.

Kromě symbolů čeká každého na stanovištích s kočičkou Olou také zajímavé povídání o místě, na kterém se nachází.

Pro zapojení do hry je nutná mapa,

kteřá je na informačním centru v Pevnosti poznání a Vlastivědném muzeu zdarma. Trasu si už každý plánuje po svém, je

dlouhá 3,5 kilometru a není náročná.

S kočičkou Olou se po městě dá procházet až do konce září. ■ pok

ŠKOLKA BAREVNÝ SVĚT MÁ VLASTNÍ VÝROBU ELEKTŘINY

Malou fotovoltaickou elektrárnu a biodynamické osvětlení získala mateřská škola Barevný svět v Dělnické ulici. V únoru byla dokončena její rekonstrukce a rozšíření, nyní přišly na řadu energetické úspory.

„Snažíme se postupně navyšovat kapacitu v mateřských školách a velmi aktuální a důležitá jsou také energetická opatření. Kompletní rekonstrukce této mateřské školy spojila oba záměry. My jsme provedli stavební úpravy, včetně nových oken a zateplení. Veolia nyní podpořila naše úsilí pilotním projektem moderně řešených energetických úspor,“ řekl primátor Mirek Žbánek.

Biodynamické osvětlení

Veolia vybuodovala ve školce fotovoltaickou elektrárnu se střešními panely a ve třídách nahradila původní zářivky novými biodynamickými LED svítidly. „S městem spolupracujeme dlouhodobě, proto jsme neváhali a připravili projekt, který pomůže ušetřit elektřinu a navíc má i příznivý dopad na zdraví dětí a personálu,“ doplnil Kamil Vrbka, ředitel regionu společnosti Veolia Energie, která se na projektu podílela s dceřinou firmou Veolia Smart Systems.

Technologie biodynamického osvětlení může v průběhu dne přizpůsobovat barvu světla přirozené barvě denního

svitu nebo aktivitě, kterou děti právě provádějí. Učitelky mohou prostřednictvím jednoduchého ovládacího tlačítka navolit vhodnou intenzitu i barvu osvětlení. Součástí řešení je také edukační tablet, který slouží jako výchovná ukázka využití obnovitelných zdrojů energie. Na ilustrativních obrázcích ukazuje, jaké spotřebiče lze při daném výkonu napájet elektřinou vyrobenou v místě spotřeby.

Částečná soběstačnost

Výroba elektřiny ve vlastní fotovoltaické elektrárně má mimo snížení dodávek ze sítě ještě další výhodu. Školka je částečně soběstačná a není zcela odkázaná na elektřinu zvenčí.

Současná situace a ceny energií jen potvrzují trend, kterým se město Olomouc dlouhodobě ubírá, a to je postupné zateplování školních budov. „Je to neúčinnější způsob, jak zabránit ztrátám tepelné energie. Spolupráce s Veolií činí naše počinání ještě efektivnějším,“ uvedl náměstek primátora pro školství Karel Konečný.

Instalace fotovoltaického systému a biodynamických svítidel stála 625 tisíc korun. Akci financovala Veolia Energie ČR a v Olomouci plánuje obdobná opatření i na dalších budovách škol a školek. Příštím již dojednaným projektem bude základní škola Stupkova. ■ jau

Schweitzerova otevřena

Důležitá křižovatka Schweitzerovy ulice se Zikovou a Jeremiášovou se počátkem června opět otevřela. Jsou na ní koleje nové novosadské trati a nově i semafony. Všechny stavební práce se tím přesunuly do přední poloviny Zikovy ulice, kde se v prostoru před cukrárnou otevřel provizorní průchod staveništěm. Probíhá zde výstavba kolejí vččetně obou nástupišť tramvajových zastávek Zikova, rozšíření jízdních pruhů komunikace a parkovacích podélných stání. Dále se budují cyklochodníky na pravé straně od domu sociálních služeb až k provizornímu přechodu přes koleje. ■ mif

Okna pro divadlo

Rekonstrukce budovy divadla bude pokračovat i letos. V čase divadelních prázdnin bude na fasádě ze strany Horního náměstí provedena výměna všech oken – stávající plastová nahradí dřevěná kastlová. Již loni se Moravské divadlo dočkalo revitalizace střechy. Letos budou v termínu od 11. do 30. července instalována dřevěná kastlová okna. Výměna oken bude provedena zejména z estetických důvodů, protože budova z roku 1830 je kulturní památkou. Divadelní ulice zůstane průchozí, ale pokladna divadla bude v červenci uzavřena. Vstupenky budou ke koupi v infocentru radnice. ■ dtx

Okružní opravena

Okružní ulice je znovu průjezdná. Na loňské opravy této části ulice, která spojuje olomoucké městské části Nová Ulice, Tabulový Vrch a Neředín, v dubnu navázala další etapa rekonstrukce komunikace. Stavební práce se tentokrát odehrávaly v úseku mezi křižovatkami ulic Hněvotínská a I. P. Pavlova. Stavbaři práce na komunikaci dokončili v termínu a ve čtvrtek 16. června mohl být po kolaudaci v místě opět obnoven provoz. Rekonstrukce se týkala přibližně 625 metrů dlouhého úseku, na kterém byl vyměněný asfaltový kryt vozovky, betonové obruby i uliční vpusti. Náklady činily necelých 12 milionů korun. ■ jau

Výstaviště zvelebují městskou tržnici. Selské trhy mají nový, sezonní nádech

Nové zázemí pro odpočinek plné květin, truhlíky s letničkami či opravené WC. To je další část úprav městské tržnice, kterou má od února ve své správě Výstaviště Flora.

Na tržnici se také přesunuly Selské trhy, ty jsou letos i tematicky zaměřené podle sezonních produktů na jahodové, medové nebo bylinkové.

„Co se týče oprav a zvelebování olomoucké městské tržnice, bude dalším důležitým obdobím počátek července. Veřejnosti na tržnici předáme další green point v místech, kde stávaly nevzhledné stánky. Jeho součástí jsou záhony s letničkami a lavičky. Lidé budou moci na tržnici využívat i opravené toalety a postaráme se také o velké truhlíky s květinami, jež oddělí parkoviště od prodejní plochy,“ uvedla ředitelka výstaviště Eva Fuglíčková.

Obnova tržnice pod taktovkou výstaviště

probíhá takřka neustále. „Na tržnici nainstalujeme také nové odpadkové koše. S jejich osazením počítáme na konci července,“ doplnila Fuglíčková.

Selské trhy na tržnici se konají nejen o víkend, ale prodejci sem začínají jezdit i ve všední dny.

Po úspěšném Jahodovém selském trhu přijde 23. července na řadu Medový selský trh. Následovat budou bylinkové, bramborové či rybí trhy.

Selské trhy se na městské tržnici konají vždy od 7 do 12 hodin v sobotních termínech: **23. července, 27. srpna, 10. a 24. září, 15. a 29. října.** ■ dtx

Zemědělská expozice v arboretu

Do časů, kdy na Hané vládly staré sedlácké rody, vezme návštěvníky nová Zemědělská expozice při Arboretu v Bílé Lhotě.

Olomouckému Vlastivědnému muzeu, pod které arboretum spadá, se podařilo nashromáždit výjimečnou kolekci předmětů, které se dříve v zemědělství používaly. A to včetně velkých a často již polozapomenutých strojů, jako jsou secí či žací stroje anebo mlátička s lisem na slámu.

Součástí expozice, která má vnitřní i venkovní část, je také jedinečná kočárová kareta ze začátku 20. století. Ta hospodáři sloužila jako dopravní prostředek při důležitých cestách – do kostela, města anebo při slavnostních příležitostech.

Kromě těchto novinek jsou pro návštěvníky arboreta připraveny kulturní akce. ■ dtx

Nová cesta

Cesta k Lovecké chatě už zase slouží k projíždkám cyklistů i vycházkám pěších turistů. V pohodlnou asfaltovou cestu ji proměnila náročná oprava. Rekonstrukce téměř 800 metrů dlouhého úseku od Lovecké chaty k mostu ve směru do Horky nad Moravou přišla na devět milionů korun.

Komunikace má kompletně nový povrch, odvodňovací příkopy a sjezdy pro těžkou techniku, které vedou na ostatní lesní komunikace. Po rekonstrukci jsou teď nové i dva mosty. A co je důležité, cesta má nové konstrukční vrstvy a stabilní podloží.

A s investicemi v městských lesích se pokračuje i dál. V červnu začala oprava další části lesní cesty Huzovská. ■ ste

Holická cyklostezka

Další více než půlkilometrový úsek cyklostezky vznikl v Holici. Stezka nově překonává frekventovanou ulici Šlechtitelů a cyklisty vede směrem k Novým Sadům. Tím, že v této lokalitě zajišťuje zcela nové propojení s rekreačním areálem Holického lesa, přispívá k větší bezpečnosti cyklistů i pěších.

Dokončená trasa prozatím končí vyústěním na polní cestu. V součtu je délka cyklostezky 526 metrů. Stavební náklady představovaly 3,4 milionu korun. S úhradou nákladů pomohla městu evropská dotace, která činila 2,5 milionu, a Olomouckého kraje ve výši 411 tisíc korun. ■ ste

Hoax neplatí

Město připravuje opravy vozovky a chodníků na třídě Svobody. Plánované úpravy kvůli špatnému stavu komunikace a přilehlého chodníku ve směru od náměstí Hrdinů ke křižovatce u okresního soudu vyvolaly debatu o rušení přechodů pro chodce. Vedení města se proti tomu důrazně ohradilo.

Projektová dokumentace je nyní ve fázi rozpracovanosti a nepošla ještě žádným připomínkovacím řízením. Plánovaná oprava řeší část třídy Svobody, kde se pravostranný chodník ve směru od náměstí Hrdinů k okresnímu soudu kříží s ulicemi, které vedou z Kollárova náměstí a ulic Vančurovy, Bezručovy, Tylovky a Švermovy. ■ ste

ŽÁCI VYLEPŠÍ SVÉ ŠKOLY, ZÍSKALI NA TO PODPORU ZE SOUTĚŽE

Soutěž nazvaná Vytuň si školu zná od června své vítěze. Každému ze tří nejlepších projektů žáků olomouckých základních škol míří finanční podpora ve výši třicet tisíc korun. Využijí ji k tomu, aby své nápady mohli uvést v život.

Cílem soutěže *Vytuň si školu* je vylepšení vlastní školy nebo jejího blízkého okolí. „Bylo příjemné sledovat zase naplno kreativitu žáků, jejich schopnost pracovat v týmu, snahu dohodnout se a chtít obstát.“

Všechny prezentované záměry, které představili žáci druhých stupňů našich škol, byly i tentokrát zajímavé a inspirativní,“ zhodnotil druhé kolo soutěže náměstek primátora pro školství Karel Konečný.

Do finále se dostalo pět týmů. Podle soutěžních pravidel o výsledku rozhodli sami žáci a pedagogové. Vítězný projekt vzešel od žáků z Nemilany, se ziskem 40 bodů. Na druhém místě se umístila ZŠ Svatoplukova s 35 body a pomyslný bronz brala ZŠ Zeyerova s 33 body.

„Hodnocení se odehrálo prostřednictvím tajného hlasování, ve kterém každý účastník přiřazoval jeden až tři body libovolnému projektu,“ doplnil Radek Hloch, koordinátor místní Agendy 21, která soutěž základních škol pořádá.

Vítězný tým ze ZŠ a MŠ Nemilany vyhrál se svým nápadem oživení fasády školní tělocvičny. Její venkovní zeď tak ozdobí graffiti na téma Úžasný vesmír. Do návrhů maleb se zapojí celá škola, malbu pak provedou samotní žáci školy.

Druhé místo, které patří ZŠ a MŠ Svatoplukova, zabodovalo se záměrem stavby konstrukce venkovní učebny a třetí příčka pro ZŠ Zeyerova je za projekt s názvem Ty KoKoS (*Komunikační Koutek Sblížení*) a jejich nápad na vznik relaxačního koutku vyrobeného z recyklovaných materiálů.

Soutěž „Vytuň si školu!“ pořádalo město už podruhé, a to v rámci místní Agendy 21, kde je jedním z cílů větší zapojení veřejnosti do rozhodování o dění v jejich okolí. ■ ste

Nizozemští studenti z Veenendaalu poznávali Olomouc

Nizozemští studenti z partnerského města Veenendaal poznávali počátkem června Česko a Olomouc. Průvodci i ubytovateli jim byli studenti olomouckého církevního gymnázia.

Byli na prohlídce muzea Jana Ámose Komenského v Přerově a v Národním pedagogickém muzeu v Praze. Upoutaly je prostory zámku v Lednici ale i olomoucká radnice.

„Výměnný pobyt byl pro mě novou zkušeností. Užila jsem si a získala nové přátele,“ potvrdila studentka Alžběta Kamarádová. Podobně reagovala její spolužačka Adriana Pechová. „S Emmou, která u nás bydlela, jsem si užila spoustu zábavy,“ řekla.

Olomoucké Církevní gymnázium Německého řádu navázalo spolupráci s Ichthus College ve Veenendaalu před několika lety. V letech 2020 a 2021 společně pracovali na projektu Erasmus+

nazvaném *Po stopách Jana Amose Komenského*.

„Třicet studentů obou škol mělo za úkol pracovat na několika různých aktivitách, které zahrnovaly tvorbu plakátů o životě a díle Jana Ámose, natočení videa i zpracování komiksu o českém velíkanovi. Součástí projektu byly samozřejmě mezinárodní výměny, jejichž

cílem bylo prohloubit dosavadní spolupráci a zároveň navštívit místa spojená s Komenským,“ vysvětlila za gymnázium Pavla Svítková.

První výměna proběhla letos v březnu, kdy byli olomoučtí studenti na pobytu ve Veenendaalu. Spolupráce na současném projektu sice brzy skočí, ale obě strany doufají, že jejich partnerství přetrvá. ■ dtx

Provoz školních hřišť pro veřejnost

	červenec		srpen	
	pracovní dny	so, ne, svátky	pracovní dny	so, ne, svátky
MŠ Herrmannova	16:30 - 19:00	9:00 - 19:00	16:30 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Demlova	9:00 - 21:00	9:00 - 21:00	9:00 - 21:00	9:00 - 21:00
ZŠ Heyrovského	9:00 - 18:00	9:00 - 18:00	9:00 - 18:00	9:00 - 18:00
FZŠ a MŠ Holečkova	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Rooseveltova	hřiště uzavřeno 1. 7. – 14. 8.			
ZŠ a MŠ Náves Svobody	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ a MŠ Nedvědova	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00
FZŠ a MŠ Rožnavská	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
	15:00 - 19:00	15:00 - 19:00	15:00 - 19:00	15:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Řezníčková	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ tř. Spojenců	hřiště uzavřeno – provoz bude upřesněn dle možností školy			
ZŠ a MŠ Svatoplukova	16:30 - 20:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
		13:00 - 20:00	13:00 - 20:00	13:00 - 20:00
ZŠ Zeyerova	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ Tererovo nám.	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00
ZŠ Helsinská	hřiště uzavřeno – provoz bude upřesněn dle možností školy			

Doporučujeme sledovat aktuální provozní dobu na jednotlivých hřištích, může být odlišná od rozpisu. Pobyt návštěvníků se řídí provozním řádem umístěným na hřišti a pokyny správce hřiště.

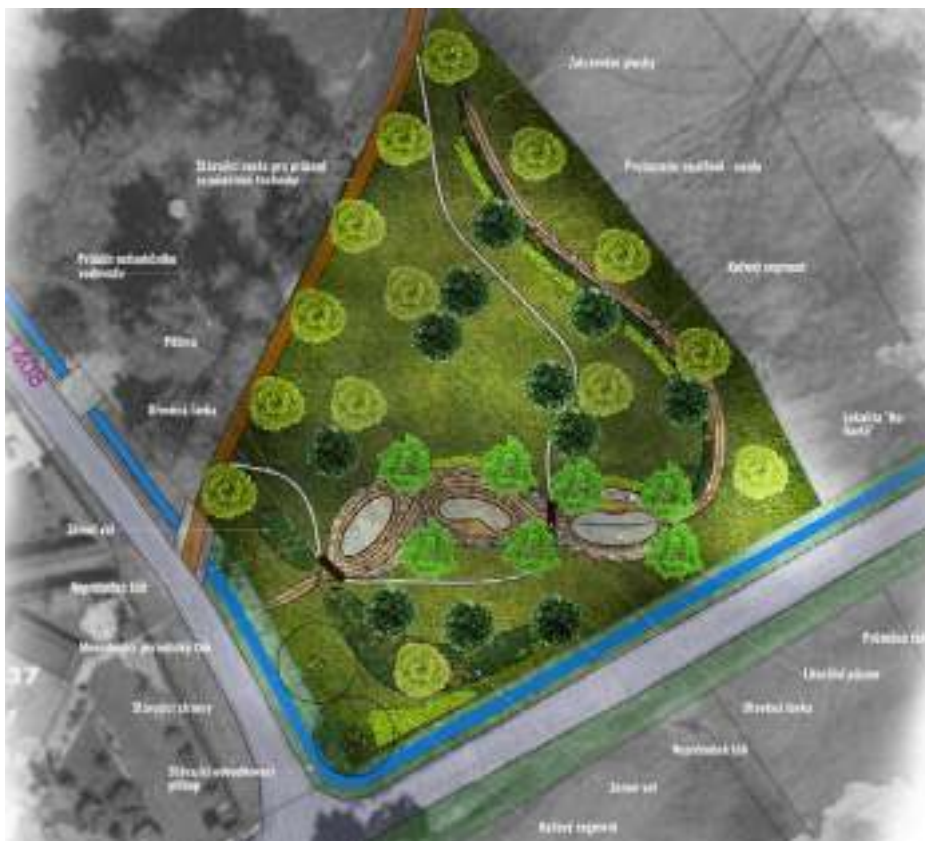
Za ještě hezčí Lošov!

Dvacítku lidí a sousedů přilákalo veřejné projednání studie krajinné úpravy okolí Lošova. Projekt s celkovými náklady 5,6 milionu korun připravilo studio Paměť krajiny z Brna.

„Mezi lidmi je o úpravy skutečně zájem, všichni se hlavně ptají, kdy to začne. Já odhaduji letošní podzim, až budou vypsány dotace z Operačního programu Životní prostředí,“ řekl předseda komise městské části Miroslav Charouz.

Součástí úprav je vysazení tří alejí a vybudování mokřadu. „Asi nejvíc se lidé zajímají o ovocnou alej, která povede od hvězdárny k lesu, a o mokřad,“ uvedl Charouz. Mokřad by měl vzniknout z bahničtého koutu pod svažitém polem za Lenhartovou ulicí a chatami směrem na Posluchoy. „Dříve tam byly meliorace směřující k přehradě,“ vysvětlil předseda.

Podle Charouze je Lošov krásným místem pro život, tvrdí, že po krajinných úpravách bude Lošov ještě hezčí. ■ pok

Slavnosti v Nové Ulici

V sobotu 18. června se konala v městské části Nová Ulice kulturní akce pod názvem Slavnosti Černého orla, které uspořádala komise městské části v Nové Ulici, připomínaly i historické souvislosti. Patřila mezi ně i výstava historických fotografií popisujících události z roku 1805, kdy se v tehdejší hostinci U Černého orla, který stával naproti kostela Panny Marie Pomocné, sešel car Alexandr I. s císařem Františkem I. při jejich cestě do Slavkova před bitvou s Napoleonem.

„Ke zhlédnutí byly i fotografie naší městské části z nedávné doby. Doprovodný program sestával z ukázek šermířského umění a malí návštěvníci byli nadšeni z vystoupení Kašpárkova divadla,“ popsala předsedkyně komise Zdena Tomková. Součástí oslav byl i jarmark. ■ dtx

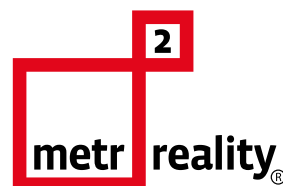

PECKA DOMY MOHELNICE NOVÉ RODINNÉ DOMY

POZEMKY
OD 221 m² DO 262 m²

STAVBA ZAHÁJENA
JARO/2022

PŘEDPOKLAD DOKONČENÍ
ETAPA I. LÉTO/2023

Kateřina Menclová

☎ 734 172 171

Lukáš Kouřil

☎ 602 222 618

metr2.cz

INZ2207063

DALŠÍCH PĚT OSOBNOSTÍ SE STALO LAUREÁTY CENY MĚSTA

Zlatý odznak vytvořený Svatoplukem Křížkem mladším, soška dívky s ratolesť od sochaře Petra Kuby a pamětní list – to vše obdrželi laureáti Ceny města Olomouce na slavnostním ceremoniálu. Za Počin roku je odměnou pětikilový skleněný kvádr s holografickým logem města, jak jej navrhl designér Robert Štencl.

PAVEL KONEČNÝ

Zápisem do pamětní knihy startuje ještě bez diváků udílení Ceny města. Letos se konalo popětadvacáté, tentokrát v Arcibiskupském paláci. Tam uvítal publikum pomocný biskup Antonín Basler a primátor Mirek Žbánek. V sále seděli jeho předchůdci i laureáti z minulých let.

Radost z díla i z odhozených roušek

„Je dobře, že se nezapomíná na ty, co vykonali něco pro naše společné dobro. Vděčnost je základním postojem člověka před Bohem a patří k základům budování přátelství a dobrých vztahů. Přeji laureátům, aby měli hlubokou vnitřní radost ze svého díla,“ řekl na úvod biskup Basler.

Primátor Žbánek ocenil i „nepodstatnou maličkost“, to že hostům nic nezakrývalo obličej. „Je mi potěšením sledovat usměvavé, rozzářené tváře. S tím, co jsme tady prožívali, souvisí i oceněný Počin roku. Přeji si, aby i léto bylo spontánním projevem, že můžeme svobodně dýchat. Olomouc vyšla z pandemie výrazně posílena,“ prohlásil primátor Žbánek.

Kostel jako maják a cenzura času

Po hudebním vystoupení Ondřeje Rumla se do světla reflektorů dostali samotní laureáti. Jako první páter František Hanáček. Udělení ceny si vysvětloval jako ocenění třicetileté práce na poli duchovním i kulturním. „Ať září kostel jako maják, jako přítomnost historie i jako výzva do budoucnosti,“ zvolal se soškou v ruce. Právě on se zasloužil o to, že opravený chrám svatého Mořice opět září bělostí.

Germanistka Ingeborg Fialová-Fürst naznačila, že sice není zdejší rodačkou, že pobývala i v emigraci, ale že Olomouc stále

považuje za svou kotvu. „Od dětství jsem tušila, že tady jsem doma,“ řekla. Na otázku, jestli jí něco ve městě nechybí, reagovala výčtem. „Víc otevřenosti světu, Středoevropské forum, víc styků s Rakouskem. A také by Olomouc měla víc myslet na rodáky – sochami a plaketami, a možná by měla vystavět nový sloup, ne morový, ale covidový.“ Na své sedadlo odcházela s velkým potleskem.

Otmar Oliva na jevišti neskrýval vděk, který za udělení ceny cítí. Sochař, který obohatil Olomouc o fontánu u svatého Sarkandra, muž, který stvořil kříž pro Gerlachovský štít, byl evidentně dojat. „Svým uměním se dotýkáte srdce, myslíte, že přežije cenzuru času,“ zeptal se ho moderátor. A odpověď? „Ptám se pořád na totéž,“ řekl skromně Otmar Oliva.

Cenu dostal i muž, který proslavil dvakrát fotbalovou Sigmou. Napřed jí před čtyřiceti lety pomohl probojovat se do nejvyšší soutěže, pak pro ni stvořil nejlepší zelený koberec. „Celý život jsem chtěl hrát fotbal právě na tomto stadionu a jsem rád, že se mi to podařilo,“ konstatoval Jan Chladil. Když přestal hrát i trénovat, začal se starat o trávník a ten olomoucký se stal pod jeho rukama nejlepším v republice.

Ožít! Nejen přežít

Těžkou skleněnou cenu za Počin roku 2021 si ze sálu odnesl Štěpán Havran. Právě on stál loni za zrodem dobrovolného festivalu Olomouc (o)žije. „Povedlo se to především díky samotným hudebníkům a zapojeným podnikům,“ přiznal Havran. Ocenění bral jako motivaci pro další ročník, který už máme za sebou. Jeho organizátor věří, že festival nabízí lidem možnost být spontánní a být sami sebou.

A pak? Společná fotografie a přípitek v sále, kde se ujal vlády František Josef I. Olomouc své osobnosti ocenila popětadvacáté. Poprvé to bylo po povodních v roce 1998, první Počin roku má letopočet 2009.

Cenu města uděluje městské zastupitelstvo na základě návrhů občanů a institucí, je oceněním významných osobností za jejich celoživotní práci nebo výrazný počin. Ceny jsou udělovány každoročně v kategoriích věda a výzkum, kultura, sport a společenský přínos.

INGEBORG FIALOVÁ-FÜRST (*1961)

germanistka, dlouholetá vedoucí Katedry germanistiky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého

Narodila se ve Frýdku-Místku do rodiny gymnaziálních učitelů. Díky nim odmalicka mluvila dvojjazyčně, německy a česky. Když se rodiče rozvedli, matka se podruhé vdala za evangelického faráře Vladimíra Fialu, čímž Ingeborg získala nové, druhé příjmení. V roce 1981 začala studovat v Olomouci. Po dokončení magisterského programu ji stranický aparát neumožnil doktorské studium, rozhodla se pro emigraci do Německa, kde vykristalizovala její specializace na pražskou a moravskou německou literaturu. Po revoluci nastoupila na olomouckou katedru germanistiky a v roce 2003 byla jmenována profesorkou. Pod jejím vedením vzniklo Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových. Nyní vede na univerzitě Rakouské centrum.

FRANTIŠEK HANÁČEK (*1952)

svatomořický probošt, člen kněžské rady

Rodák z Kunovic. Od mladých let vypomáhal jako pomocný varhaník ve velehradské basilice. Teologii vystudoval na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích a v roce 1981 byl vysvěcen na kněze. Začínal v Karviné jako kaplan. V červenci 1989 jeho cesta pokračovala na malé vesnické farnosti v Píšti a Vřesíně na Hlučínsku, kde prožil revoluční léta. Jako duchovní správce olomouckého

chrámu sv. Mořice působí od roku 1991, o dva roky později se stal děkanem a v roce 1999 kanovníkem. Roku 2007 se stal svatomořickým proboštem. Za dobu svého působení se zasloužil o revitalizaci chrámu sv. Mořice a podílel se na organizaci Svátků sv. Pavlína.

JAN CHLADIL (*1949)

fotbalista, trenér, funkcionář a technický manažer SK Sigma

Olomoučan, který životní kariéru spojil s fotbalem. Nejdříve jako aktivní hráč na Novém Světě a Nových Sadech, poté v pražské Slavii a Vítkovicích. V Sigmě začal hrát v roce 1975. Během následujících osmi sezon se podílel na vzestupu olomouckého fotbalu, jehož vrcholem byl postup do první ligy v roce 1982. Poté se začal věnovat i trenérství. Pod jeho vedením se zformoval technický úsek, který se staral o kvalitu klubových hřišť. Jan Chladil se v oboru fotbalového trávníkářství postupně vypracoval na českou špičku a ligový trávník na Andrově stadionu díky němu patří k nejlépe hodnoceným v republice.

OTMAR OLIVA (*1952)

akademický sochař

Olomoucký rodák, do jehož života výrazně zasáhly dobové události – otec byl voják druhého československého odboje pronásledovaný komunistickým režimem a matka uvězněna. V uvolněných 60. letech byl přijat na uměleckoprůmyslovou

školu v Uherském Hradišti, později na Akademii výtvarných umění v Praze. Přátelství s Ludvíkem Vaculíkem ho přivedlo k disentu. Rozmnožoval dokumenty Charty 77 a brzy se dostal do hledáčku StB. Během vojenské služby byl zatčen a odsouzen na dvacet měsíců. Během uvěznění na Borech se mu narodila dcera. Po návratu z vězení se stal praktikujícím křesťanem. Na Velehradě, odkud pochází jeho žena Olga, si vybudoval ateliér. Jeho dílo zahrnuje liturgické artefakty, insignie, reliéfní výzdobu 200 zvonů, busty i medaile. Je autorem oltáře pro velehradskou baziliku a pracoval i pro Vatikán na výzdobě papežské kaple Redemptoris Mater, v Olomouci vytvořil fontánu Pramen živé vody sv. Jana Sarkandra.

CENA ZA POČIN ROKU 2021

Štěpán Havran (*1988) za organizaci festivalu Olomouc (o)žije

Absolvent fakulty tělesné kultury už od dob studia v sobě pěstoval podnikatelského ducha. S kamarádem Jiřím Kopalem se neúspěšně snažili prorazit s vlastní značkou potravinových doplňků a založili eventovou agenturu provozující zážitkové lety. Od dokončení studia se věnuje organizaci akcí, zkušenosti nasbíral především na ministerstvu zemědělství, kde měl na starosti marketing a akce na podporu malých farmářů po celé republice. Věnuje se ochotnickému herectví. Po zrušení protiepidemických opatření přišel s myšlenkou uspořádat netradiční městský festival, který v lidech vzbudí spontánnost, dostane do ulic hudebníky, radost, energii a pohodu. Nápad vykristalizoval v akci s názvem Olomouc (o)žije, kterou uskutečnil s Karolínou Bartoníkovou. Přes 60 umělců nakonec hrálo v olomouckých ulicích nezištně pro radost bez nároku na honorář.

„Co byste považovali do budoucna za největší nebo nejlepší možný počin pro Olomouc?“

Miroslava Ferancová
ANO 2011

Žijeme v krásném, bezpečném městě s fungujícími službami a městskou hromadnou dopravou. Samozřejmě, že není vše zcela ideální a je stále co zlepšovat. Ale myslím, že nejsou třeba nějaké převratné počiny, spíše dobré nápady a drobnější, ale soustavná činnost. Jak jsem řekla, máme krásné město plné historických památek, protkané parky a rameny řeky a je škoda, že tu krásu s námi nesdílí více návštěvníků z ČR, ale i z ciziny. Ten počin hodný ocenění v budoucnu by tedy měl směřovat k nápadům a činnostem, které ukážou světu Olomouc jako zajímavý turistický cíl.

Yvona Kubjátová
ČSSD

Zprvė, největším počinem bude investice do lidí, aby se Olomoučanům co nejlépe žilo. Zvláště bych pomohla sociálním pracovníkům, sociálním službám a neziskovkám, které pomáhají těm, co pomoc potřebují. Kvůli asociální vládě se v této oblasti bude situace ještě zhoršovat. Zadruhé, ODS a TOP 09 v minulosti změnily rozpočtové určení daní způsobem, že dostáváme tolik peněz jako menší města. Což je nespravedlnost, protože Olomouc poskytuje mnohem více služeb než Žatec. Pro nás by bylo druhým největším počinem spravedlivé rozdělení daní.

Michal Giacintov
KDU-ČSL

Není tak snadné nahlížet do budoucnosti bez křišťálové koule, takže se spíše jen zasním, co by se mi v Olomouci líbilo. Když zavřu oči, tak toho není zrovna málo. Ale když je otevřu, tak vidím prázdnou městskou kasu a ne zrovna nejlepší vyhlídky do budoucna. Iniciativu tedy musí převzít sami občané, ať už na poli kultury, sportu, či třeba architektury. Zde bych Olomouci přál, aby vznikaly jen samé krásné a sebevědomé stavby, ať již nové, nebo rekonstruované. A na obzoru jich několik vidím a to je dobře.

Jiří Zima
KSČM

To je dobrá otázka, ale není na ni lehká odpověď. Já jako končící politik bych přál z celého srdce Olomouci dobrou komunální vládu a zejména dobrého ekonoma, který by se pral s obrovským zadlužením města. Aby nedocházelo k ždímání peněženek občanů města, kteří za současný stav nemohou. To by byl dle mého názoru největší a nejlepší možný počin pro Olomouc a jeho občany. Občan našeho krásného města si zaslouží žít v ekonomicky prosperujícím městě. Příkladů srovnatelných měst v naší republice máme dost.

Markéta Záleská
ODS

Dívat se do budoucnosti znamená mít dlouhodobou vizi. Ta se má opírat o koncepční kroky, směřující k maximálnímu využití potenciálu Olomouce jako města se středoevropským přesahem. Proto musíme velmi úzce spolupracovat s akademickou, veřejnou, soukromou i neziskovou sférou. Utvářet město spolu s Olomoučany. Co s tím souvisí? Spravedlivější rozpočtové určení daní, odvedení tranzitní dopravy z okrajových čtvrtí, větší využití vodních toků pro volný čas i větší pomoc Olomouckého kraje s provozem našich příspěvkových organizací...

Marek Zelenka
Piráti a Starostové

Co by byl největší počin v Olomouci? Nové vedení po volbách.

Pavel Grasse
ProOlomouc

Hospodářský rozvoj měst byl vždy závislý na dobré dopravní přístupnosti a infrastruktuře. Tedy za nejlepší počin pro Olomouc bych považoval dobudování komunikací na severu města mezi Neředínem, Křelovem, Řepčínem a Černovírem. Potřebný počin vidím i v propojení Černovíra a Chválkovic, hledáním trasy se ale město ani kraj nezabývají. A konečně realizovat východní tangentu, kterou si ve slibech roky předávají vládnoucí koalice. Tím by se výrazně odlehčilo střed města, Hodolanům a obytným oblastem.

Martin Jirotko
SPD a SPOZ

Počínů máme neřeberné množství – nejčastěji kulturní, sportovní, památkový, umělecký a v poslední době také i inovativní, inspirativní, ekologický, fair trade, on-line atd. Já jsem v tomto ale pragmatický. Já bych městu přál, aby se vrátila předchozí Rozpočtová úprava daní, protože ta současná, platící od 1. 1. 2008, nespravedlivě ubírá Olomouci ročně cca 200 milionů korun, které pak chybí v městském rozpočtu na potřebné investice. Byla by i větší možnost na splácení obrovského olomouckého dluhu.

Ivana Plíhalová
spOLEčně

Zásadním počinem by pro mě bylo zřízení pozice městského architekta, který bude nadán opravdu důležitými a strategickými pravomocemi spojenými s rozvojem města, bude se těšit důvěře odborné veřejnosti i olomoucké politické reprezentace. Je velkou chybou, že tak krásné město, jakým Olomouc je, městského architekta stále nemá. Pokud se toto konečně podaří, posune se hanácká metropole na své cestě k modernímu a dobře fungujícímu městu, kde se lidem příjemně žije, o notný kus dopředu.

Pohledem primátora

NEJVÍCE MÍSTA V SRDCI ZABEROU TY NEJMENŠÍ VĚCI

Když jsem v posledních týdnech procházel kanceláře řady mých kolegů z magistrátu nebo jiných institucí, záměrně jsem se díval, čím si je dělají lidštější, přátelštější, příjemnější.

Fotky a výtvarná díla dětí či vnučat jsou top. Vzpomínky na dovolenou v podobě snímků, které nahradily pohlednice, magnetky a podobné drobnosti bych zařadil na druhou příčku před upomínkové předměty a dárky od přátel.

Obklopovat se příjemnými věcmi a vzpomínkami je nám vrozené. V prostředí, které nás žene do stresu, obav a nejistoty, jsou to záchytné body toho, že existují lidé a místa, kam se před tím tlakem a blázcem můžeme schovat. A cítit se fajn.

Historická pracovna primátora příliš prostoru pro osobní „výstavku“ nenabízí. Přesto ji více než tři roky zdobí malý háčkový medvídek, dárek od mé milované manželky. Upoutává pozornost a prošel rukama bezpočtu návštěv mojí pracovny. Zahraniční diplomaté, podnikatelé, sportovci, umělci, úředníci nebo žáci a studenti se vždy s úsměvem ptají po jeho původu a účelu. A často přidávají vzpomínky na dětství, ve kterém podobný méda hrál veledůležitou roli.

Zanedlouho to bude sto let, kdy světlo světa spatřil asi nejznámější pohádkový Medvídek Pú (Winnie-the-Pooh), předobraz těch milionů plyšových medvědů, kteří

se stali nejlepšími kamarády dětí po celém světě. Je až neuvěřitelné, kolik moudra se skrývá ve zdánlivě banálních příbězích Medvídka Pú a jeho přátel. Málokdo ví, že autor knihy Alan Alexander Milne v roce 1921 koupil svému synovi Kryštofovi Robinovi plyšového medvídka k jeho prvním narozeninám. O pár let později dostal jméno po oblíbené medvědice z místní zoo (Winnie) a labuti (Pooh), kterou potkali o prázdninách. Možná, že i naše zoo na Svatém Kopečku o letošní prázdninové sezoně, na kterou se všichni zaměstnanci poctivě připravili a těší, inspiruje další tatínky nebo maminky k napsání celosvětově úspěšné pohádky. Koneckonců Medvídek Pú vydělává ročně na autorských právech okolo šesti miliard dolarů. A to by se zoologické zahradě, ve které se po dlouhých desetiletích konečně rozběhly stavební práce na její modernizaci, náramně hodilo.

Když už jsem u těch vzpomínek, nedá mi to neprolistovat můj pracovní diář za minulý měsíc. V červnu mi prošlo rukama snad rekordní množství ocenění, medailí a kytic.

Slavili jsme Svátky města, gratulovali životním jubilatům z několika městských částí i válečným veteránům, oceňoval jsem nejlepší starosty Čech, Moravy a Slezska, dětské olympioniky, laureáty Ceny města, půlmaratonce nebo světovou elitu koní a jezdců v parkuru.

Tisícům lidí přibyly krásné fotky, diplomy, medaile a hlavně vzpomínky na Olomouc, kterými si mohou opět doplnit svá pracoviště. „Někdy,“ řekl Pú, „zaberou nejvíce místa ve tvém srdci ty nejmenší věci.“ Není jednoduché je ze svého okolí po čase odstraňovat. Nedělejte to. Jak řekl Pú: „Jaké mám štěstí, že mám něco, s čím je velmi těžké se rozloučit.“

Naopak věnujte letní čas dovolených a prázdnin dětí či vnučat doplňováním maličkostí, ze kterých bude sálat nejen slunce, ale i láska. Protože když se Prasátko Pú zeptalo: „Jak bys správně vyhláskoval slovo láska?“ – odpověděl: „Láska se nehláskuje, ale cítí.“

Prožijte naplno každý červencový den a pokud možno se svými přáteli, neboť: „Den bez přátel je jako hrnec bez jediné kapky medu.“ Jo a pokud se po letní oslavě probudíte s nejasnou otázkou „Jaký je dnes den?“, i na to už mám pohádkové moudro: „Dnes je dnes,“ vypísklo Prasátko. „Můj oblíbený den,“ řekl Pú.

Mirek Žbánek
primátor

Nové nařízení města míří proti energošmejdům

1. července nabylo účinnosti nové nařízení města Olomouce, které míří proti nepoctivým praktikám takzvaných energetických šmejdů.

Účelem je omezit aktivity nepoctivých prodejců nebo zprostředkovatelů dodávek energií, kteří se snaží pod různými záminkami vnutit zákazníkovi podpis smlouvy či plné moci k vyhledání nového dodavatele. V době růstu cen energií, kdy někteří dodavatelé ukončují činnost, se

problémové případy výrazně množí.

„Vydání nařízení, které dokáže lépe ochránit spotřebitele, nám umožnila novela zákona. Ta stanovuje nové podmínky pro působení dodavatelů energií a především zprostředkovatelů, s nimiž se pojí většina stížností,“ ovedl tajemník magistrátu Jan Večeř.

Podle aktuální novely energetického zákona se 1. července zprostředkovatelská činnost v energetice stala novým druhem podnikání. Zprostředkovatelé

mohou působit na energetickém trhu pouze s oprávněním od Energetického regulačního úřadu.

Novým městským nařízením číslo 8/2022 se zakazují některé formy prodeje zboží nebo poskytování služeb prováděných mimo obchodní prostory při výkonu licencované činnosti držitelem licence nebo při výkonu zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích, a to jak podomní, tak i pochůzkovou formou na celém území města. ■ ste

„ČÍM POZDĚJI ZAČNE PŘÍPRAVA ROZPOČTU, TÍM OBJEKTIVNĚJŠÍ BUDE“

Náměstek primátora Otakar Štěpán Bačák má ve své gesci ekonomiku a městskou zeleň. Tvrdí, že ekonomika, kterou vystudoval, má pevné zákonitosti a věci tam fungují, jak mají. Větší radost si ale dělá zelení. „Jsem rád, když přijdu s projekty, které zastupitelé podpoří. Třeba ve výsadbě na Velkomoravské nebo v Masarykově ulici,“ řekl. Potěšila ho i výsadba kolem Hamrysu nebo Okružní ulice. „Vytáčí mě ale někteří lidé, kteří považují zeleň za největšího nepřítele své nemovitosti a uchýlí se až k otrávení stromů chemikáliemi,“ dodal náměstek.

Má válka na Ukrajině a růst energií nějaký negativní vliv na městský rozpočet?

Zatím ne, vypadá to dobře. Predikce z ministerstva financí říká, že do konce května bude rozpočet naplněn ze čtyřiceti procent, a jsme na třiceti devíti a nějakých desetinkách.

Může se něco dramaticky změnit?

Předpokládáme, že ne. Ale bohužel ani k lepšímu. Ještě čekáme na výběr daně z nemovitosti, uvidíme, jestli se naplní naše předpoklady s dvojnásobným koeficientem. Při přepočtu to někomu naskočilo trochu více, což bylo asi dáno zaokrouhlením. Lidé volali, že sice počítali s dvojnásobkem, ale mají to ještě o třicet korun vyšší...

Daň z nemovitosti jde rovnou do městské pokladny?

Ano, ale vybírá ji stát. To je pro nás nejúžasnější, stát za nás udělá veškerou práci.

Jste tedy s naplněním rozpočtu spokojený?

Jsem, byť je vidět, že na jednotlivých odborech magistrátu jsou na doraz. Rozpočet byl jako gordický uzel, museli bychom rozebírat každou položku a porovnávat, jestli zaplatit třeba kulturní akce, nebo zimní údržbu. Jednodušší bylo snížit vše plošně všem na jednu úroveň. Pak se ukázalo, co je skutečně nezbytné. Dnes jsme rozpočet na některých místech navýšili zhruba o padesát milionů.

Odkud se ty peníze berou?

Jsou to neplánované příjmy rozpočtu, třeba opožděně došlé dotace, příjmy z pojistných plnění nebo nové dotace. Ale také dividenda nebo příjem za pronájem infrastruktury.

Budete ještě před volbami připravovat nový rozpočet?

Nachystám ho do co nejpracovnější podoby. Čím později se ale začne připravovat, tím objektivnější bude i vzhledem k očekávaným příjmům a výdajům. Letos rozpočet činí dvě celé čtyři

miliardy korun, když odečteme mandatorní výdaje, na investice zbývá asi pět set milionů, což je podpořeno čerpáním dvousetmilionového úvěru na stavbu tramvajové trati a část na odpadové centrum, které se ale stavět nebude.

Jak to?

Kvůli změně legislativy. Poslední termín pro ukončení skládkování se posunul na rok 2030. Vrátili jsme příslib dotace ve výši sta milionů a projekt se zastavil.

Co bude dál s odpady?

Parametry pro nakládání s odpady se zpřísnily. Ve finále bude muset město šedesát pět procent recyklovat, dvacet pět procent energeticky zlikvidovat – tedy spálit a deset procent zůstává na inertní materiály, což je de facto ta popelovina. Na tyto věci původní projekt nereagoval, zahrnoval pouze třídění a řešení jen části už vyseparovaných surovin.

Dá se ještě více třídít?

Hlavně to, co je v černých popelnicích, a na to by technologie odpadového centra nebyla stavěná. Jako krajské město budeme největším přispěvatelem objemu odpadů a rádi bychom měli kontrolu nad tím, co se s tím odpadem bude dít. Primární v likvidaci odpadů je dnes byznys a my nechceme nechat zisk někomu jinému, protože to v konečném důsledku vždy zaplatí obyvatel nebo spotřebitel.

A spalovna v Přerově také nebude?

Spalovna ne. Ve vazbě na energetickou krizi dochází ke změně palivového mixu. V Přerově se už dokončuje výstavba speciálního kotle, který bude spalovat tuhá alternativní paliva vyrobená z odpadu. Topivem budoucnosti nebude plyn, ale odpady.

Jaký je rozdíl mezi odpadem a alternativním palivem vyrobeným z odpadu?

Ve výhřevnosti. U odpadu se výhřevnost jen částečně reguluje smísením různých druhů, není podstatná, ale zlikviduje se vše. U TAP je výhřevnost známá, proto se mohou použít v cementárnách nebo teplárnách s potřebou vyšší výhřevnosti. Bohužel tady nám z toho odpadu vždy ještě něco zbyde, co musíme zlikvidovat jinak.

A úprava odpadu na topivo pro Přerov by probíhala v Olomouci?

Kdybychom jim takto upravené palivo nedodali my, vzali by ho ze zahraničí, což bychom neradi. Variabilní linka místo té původní by uměla lépe zpracovávat vytríděné suroviny a umožnila by separovat i plechovky a kovy. Bude dvakrát dražší, ale vyšší bude i dotace. Pak budeme mít vlastní zařízení a budeme o jeho využití sami rozhodovat. Navíc musíme do roku 2030 dalších sedm procent odpadů zlikvidovat jinak než odvozem do spalovny v Brně.

Znamená to, že odpady z celého kraje skončí ve Chválkovicích?

Nemá cenu svázat odpad přes celý kraj, ekonomických je třicet kilometrů, takže vzniknou ještě další předtřídovací místa a sem už půjdou odpady upravené. ■ Pavel Konečný

Otakar Štěpán Bačák

náměstek primátora

Kompetence: odbor ekonomický, odbor městské zeleně a odpadového hospodářství.

PAMÁTNÝ DUB KRÁL DOSTAL OZDRAVNOU KÚRU

Památný dub Král v přírodní rezervaci Království u Grygova prošel specializovaným odborným zásahem. Za sebou má zdravotní řez i šetrnou redukci větví. Výjimečný zásah provedla arboristická firma s certifikátem na základě záznamu z kontroly památného stromu.

Odborný zásah provedla specializovaná firma 8. června. „Vzhledem k tomu, že se jedná o památný strom v rezervaci Království, musela postupovat se všemi náležitostmi danými legislativou,“ uvedl David Janásek, ředitel Lesů města Olomouce, které v lokalitě u Grygova hospodaří.

Cílem odborného zásahu, který vyplynul ze záznamu o kontrole památného stromu, byla minimalizace rizik poškození trakčního vedení a drážního tělesa železničního koridoru Olomouc – Přerov, které by mohly způsobit odlomené nebo spadané větve na trať. Dalším důvodem zásahu bylo zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa a také minimalizace poškození nové investice, kterou je budování nového haťového chodníku.

„Odborný zásah spočíval v odstranění poloparazitických keřů i v šetrné obvodové a lokální redukci větví, které zasahovaly k železniční troleji. Pracovníci

specializované firmy památný dub také zkontrolovali výstupem do koruny, kde prozkoumali i stabilitu větví,“ vysvětlil Janásek. Lesy města Olomouce na místě následně vybudují chodník a zajistí obsypání kořenových náběhů památného stromu štěpkou.

K zásahům do památného stromu včetně jeho ochranného pásma (kruh o poloměru 18 metrů se středem ve kmeni) je potřeba souhlasné stanovisko místně a věcně příslušného orgánu ochrany přírody. Při ošetření je potřeba respektovat základní principy definované při ošetřování senescentních stromů v rozsahu definovaném oborovým standardem SPPK A02-009.

V přírodní rezervaci Království mají Lesy města Olomouce umožněno hospodaření jen na zhruba 15 procentech rozlohy území, a to v páscech zhruba třicet metrů širokých kolem cest. Na většině území jsou pak porosty ponechány samovolnému vývoji v beztěžebním režimu s cílem ochrany nebo obnovy přirozených ekosystémů. Přírodní rezervace Království byla vyhlášena v březnu 2012. Jedná se o rozlehlý lužní les o rozloze přes 300 hektarů mezi říčkou Morávkou a železniční tratí Olomouc – Přerov. ■ ste

Evropská chytrá města: Vídeň – Tampere – Olomouc

Nejmodernějším trendem v komunální sféře je využití smart technologií k prospěchu měst a lidí, kteří v nich žijí. Všechno možné vylepšení, vychytávky a aplikace už má nebo začíná mít i Olomouc.

„Takovým nejnovějším příkladem je Portál Olomoučana. Každopádně komunikace našich pracovníků s ostatními městy, s jejich odborníky je přínosná, protože zlepšuje a zrychluje zavádění Smart City produktů i u nás,“ uvedl náměstek primátora Matouš Pelikán.

Olomoučtí koordinátoři Smart City Jan Langr a Tomáš Buriana navázali spolupráci s rakouským hlavním městem Vídní i s finským partnerským Tampere.

Příklady táhnou

„Spolupráce s kolegy z Vídně začala loni díky online konferenci Urbis Smart City Fair, kdy jsme diskutovali různé inovativní projekty a tvorbu strategického dokumentu Plán pro chytrou Olomouc. Následoval Summit ve Vídni, kde jsme se zaměřili na klimaticky neutrální a udržitelné město včetně energetické soběstačnosti, inovativní ekosystém pro

udržitelná města, participativní město, cirkulární město nebo inkluzivní a bezbariérové plánování. Přímo po konferenci probíhal networking se zaměstnanci vídeňského magistrátu a projektantů z inovativních společností,“ popsal Jan Langr z odboru informatiky a Smart City.

Přínosná pro olomoucké koordinátory byla i exkurze do moderní vídeňské čtvrti Seestadt Aspern.

Smart city místo hokeje

V červnu vycestovali zástupci oddělení Smart city na Tampere Smart City Week – konferenci pojednávající o tématice chytrého města. Událost se konala v nové Nokia aréně po skončení mistrovství světa v ledním hokeji.

„Na konferenci se probírala nejen strategie pro řešení chytrých měst. Od elementárních bodů a rozhodování na základě datové báze, přes senzorové sítě jsme se dostali až po komplexní systém řešení dopravní infrastruktury města,“ popsal Tomáš Burian.

Na hlavním pódiu se postupně vystřídalo několik desítek odborníků a expertů

v oblasti Smart City. Velkým tématem konference byla chytrá a udržitelná městská mobilita a systém sdílené dopravy.

„Je zřejmé, že města by měla mít ve svých cílech také sběr a archivaci chytrých dat, která jsou produkována každodenním chodem. Následně implementace a analýzy takových dat přináší řadu výhod pro přehled či lepší orientaci v dané problematice,“ řekl Burian. Využitelná jsou pak na poli dopravy, územního plánování či zdravotnictví.

Problematika chytrých řešení a jejich zavádění do veřejné správy patří mezi olomoucké priority. ■ mmo

Zastupitelé schválili Adaptační a mitigační strategii města

V listopadu roku 2020 se rozhodnutím zastupitelstva Olomouc připojila k iniciativě Pakt starostů a primátorů. Signatáři paktu se zavázali ke snížení emisí oxidu uhličitého o čtyřicet procent.

„Město plánuje pomocí navrhovaných opatření ve spotřebě paliv a energie a s využitím obnovitelných zdrojů energie snížit emise oxidu uhličitého i emise znečišťujících látek do ovzduší. Zároveň chce posílit svou energetickou soběstačnost,“ uvedl primátor Mirek Žbánek.

Kvůli změnám klimatu chce Olomouc ve městě i okolní krajině vytvořit dostatečné množství udržované a vzájemně propojené veřejné zeleně, která bude doplňována vodními prvky. Pro tato opatření se vžil název modrozelená infrastruktura.

Modrozelené město

„Při rekonstrukcích a nové výstavbě budov bude město uplatňovat požadavky na nízkou spotřebu energie a případné využití obnovitelné energie a také vhodná adaptační opatření, která zároveň zvyšují kvalitu bydlení,“ objasnila Ludmila Žaláková z útvaru hlavního architekta.

S klimatickou změnou jsou čím dál víc zmiňovány pojmy mitigace a adaptace.

Mitigace znamená snižování vypouštění skleníkových plynů do atmosféry, které způsobují ohřívání planety, úsporu energií a výrobu zelené energie.

Adaptací se rozumí vyrovnávání se s dopady změny klimatu pomocí modrozelených opatření.

Samosprávy měst a obcí pořizují zpravidla oba dokumenty samostatně. Vzhledem k tomu, že Olomouc trendy aktuálního vývoje dlouhodobě sleduje, měla již řadu dílčích dokumentů pro oblast adaptace hotovou. „Tyto existující studie krajiny, přírodě blízkých protipovodňových opatření, modrozelené infrastruktury a zeleně se proto rozhodla

Adaptační strategii zastřešit,“ objasnila Žaláková.

V pracovní skupině pro adaptační opatření byla zastoupena Univerzita Palackého, Klimatická koalice, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, centrum ekologických aktivit Sluňákov nebo sdružení pro ochranu přírody střední Moravy Sagittaria a Unie pro řeku Moravu.

V pracovní skupině pro mitigační opatření byli zástupci Veolia Energie, Olterm & TD, ČEZ či energetici fakultní nemocnice a krajského úřadu.

Tři části strategie

Adaptační a mitigační strategie byla rozdělena do tří částí. V Analytické části byla zpracována základní emisní bilance a posouzena rizika. Výchozím rokem, vůči němuž bylo navrženo snížení emisí oxidu uhličitého, je vzhledem k dostupnosti dat rok 2010.

„Bilance spotřeby paliv a energie byla zúžena pouze na sektory, které může město svými aktivitami ovlivnit. Jednalo se o budovy, vybavení a zařízení v majetku města a jeho organizací, dále veřejné osvětlení, městskou silniční dopravu,“ popsala Ludmila Žaláková.

Konečná spotřeba energie ve sledovaných sektorech, které je schopno město přímo ovlivnit, byla na úrovni 7,7 procenta v roce 2010 a 5,7 procenta v roce 2019 vůči celkové spotřebě paliv v daných sektorech na území města. Od roku 2010 do roku 2019 poklesla konečná spotřeba paliv a energie ve sledovaných sektorech města o 10,5 procenta a emise oxidu uhličitého klesly o 14,4 procenta.

Vize a cíle

Návrhová část zohledňuje názory veřejnosti a hlavních aktérů. Podkladem byla i pocitová mapa horka, v níž lidé vyznačili příjemná a nepříjemná místa v době letních veder.

„Hlavní vizí Adaptační a mitigační strategie je zajištění optimální péče o město, podpora bezpečnosti obyvatel a jejich zdraví a především zajištění relativně příjemných podmínek pro život

ve městě v reakci na předpokládané budoucí změny,“ konstatoval primátor Žbánek. Úkolem návrhové části bylo popsat opatření, která město k ní dovedou.

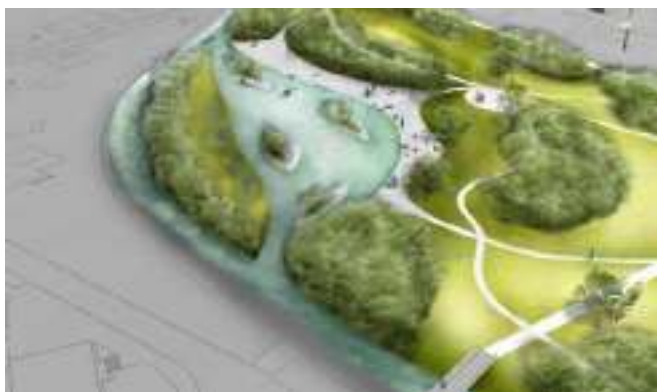
Strategický cíl snížení emisí zahrnuje snížení skleníkových plynů z provozu městských budov, v terciálním sektoru, v domácnostech, v dopravě, ve veřejném osvětlení, v oblasti místní výroby tepla, chladu a elektrické energie.

Do sedmi let poloviční emise

Cílem implementační části je určit kroky, projekty a aktivity, které povedou k naplnění vize a cílů této strategie. Implementační plán pracuje s krátkodobým harmonogramem aktivit do roku 2030, které umožní snížit spotřebu energie o více než jedenáct procent, a tím dosáhnout snížení emisí oxidu uhličitého o 54 procent ve srovnání s rokem 2010.

„Každé navrhované opatření v mitigační i adaptační části je jednoznačně popsáno a jsou k němu přerazeny aktivity města, včetně předpokládaných finančních nákladů a doby realizace,“ objasnila Žaláková.

Schválením strategie na jednání zastupitelstva města dne 6. června se Olomouc vydala na cestu vedoucí k šetření zdrojů a zároveň k tomu, aby prostředí ve městě i krajině bylo příznivějším místem pro život. Vlastní naplňování koncepce závisí na tom, jaká bude motivace ze strany státu, zda budou vypsané vhodné dotační programy a v neposlední řadě, zda město samotné bude mít dostatek finančních prostředků na uskutečnění plánovaných opatření. ■ mmo

STOLETÁ OSLAVENKYNĚ HÝŘILA OPTIMISMEM

Sto let oslavila na počátku června Marija Prchalová rozená Hanáková. Vítální stařenka s chorvatskými kořeny přišla na svět na Balkáně v Nartě v bývalé Jugoslávii. Její tatínek byl Čech z Vysočiny. Ke kulatinám jí hodně zdraví popřála i náměstkyně primátora Eva Kolářová.

„Vyučila jsem se krejčovou. Pak jsem si vzpomněla, že bych ráda viděla tátovy příbuzný. Tak jsem se vypravila na cesty,“ popsala svou cestu v roce 1947 do Československa. Líbilo se jí tady, ale propadlý pas a únorový převrat způsobily, že tady musela i zůstat.

„Nemohla jsem se vrátit domů. Nic jsem neměla, jen letní oblečení, musela jsem začít pomalu od samého začátku,“ pokračovala pevným hlasem.

Mariju Hanákovou zprvu podporovala

rodina, ale rychle si našla vlastní bydlení i práci. „Vzali mě do Tvorby na Dolním náměstí. Našla jsem tam muže, vzali jsme se a pak přišla tahle dcera,“ ukazuje na Radomíru Prchalovou. Ta jí se synem pravidelně navštěvuje. Protože oslavenkyně bydlí stále samostatně.

Po narození dcery se ale přestěhovali k manželovým rodičům a pak na samotu u lesa. „Na Vysočině to bylo krásný a zdravý, houby, maliny – ale jak čas utíká, děti rostly, přišel čas školy, tak jsme se poohlídli, kde by byla škola blíž. Našli jsme byt v Jihlavě a láтали to, jak se dalo,“ vzpomínala oslavenkyně. Manžel jí zemřel před několika lety a pochovala už i mladší dceru.

Do Olomouce přišli opět v roce 1961. Bydleli na několika adresách, Marija Prchalová pracovala v Prioru, v Zoře i ve Feroně. A protože její mateřštinou byla

srbochorvatština, 27 let překládala pro policii, když to bylo potřeba.

Do osmdesáti jezdila na kole na zahrádku do Řepčína. „Mám ráda kytičky, měla jsem zahrádku, to byla moje vášeň, ale přestala jsem tam jezdit, jak začal ten velký ruch na silnicích. Musela jsem ji dát pryč a bylo mi to strašně líto, protože jsem tam měla dobrou salát, cibuli, zeleninu a brambory taky. Třešeň jsme tam měli, rybíz...“ Teď doma chová andulky a v kořenáčích má pokojové květiny.

„Televize pro mě zhasla. Jaksi se nedokážu soustředit. A čtení byla moje nejoblíbenější zábava, jenomže nevidím, nečtu. Zůstala jsem zakrnělá,“ konstatovala s roztomilým omluvným úsměvem. „Ta stovka mě začíná tížit,“ dodala.

Na dovolené v Chorvatsku byla asi třikrát. „Jezdili jsme do Splitu a pak do Poreče u slovinských hranic,“ vysvětlila. Dokud měla rodiče, tak jeli s rodinou několikrát i za nimi.

Náměstkyně primátora Eva Kolářová byla z oslavenkyně nadšená. „Potkat vítálního člověka v tak vysokém věku je vzácné, protože je většinou omezuje jejich zdravotní stav. Skláním se před nimi, když navíc pořád mají plno optimismu a kladný vztah k životu jako paní Prchalová. A protože měla těžký život, vzpomíná jen na to dobré,“ uvedla náměstkyně.

V Olomouci nyní žije 17 stoletých lidí. Jejich data narození jsou v rozmezí 1. ledna 1918 – 21. června 1922. ■ pok

Richard Kuzikowský a olomoučtí žáci vítězi výzvy 10 000 kroků

Olomoučané přihlášení do celorepublikové výzvy Deset tisíc kroků znají své vítěze. Účastníci, kteří se umístili na předních příčkách a zapojili se do kampaně na podporu zdravého životního stylu, si na radnici převzali ceny za dosažené výkony.

Organizátoři v rámci třetího kola vypsalí poprvé také soutěž třídních týmů základních škol. Přihlásila se více než stovka týmů z devatenácti měst. V rámci republiky vyhrála třída z olomoucké základní školy Heyrovského.

„Do televizních sportovních zpráv se takové výsledky nedostanou, o to větší obdiv si ale zaslouží. Už na podzim se bude vyhlášovat nová výzva pro měsíc říjen a věřím, že počet přihlášených překoná dosavadní účastnický rekord,“ uvedla při setkání s vítězi výzvy náměstkyně primátora Markéta Záleská.

Děti základní školy Heyrovského v rámci dubnové výzvy ušly za měsíc

přes 6854 kilometrů. Nejlepší Olomoučanka Věra Malíčková ušla téměř 737 kilometrů a městský vítěz Richard Kuzikowský 834 kilometrů.

„Všichni účastníci si zaslouží respekt, přesto musím přiznat, že největší radost mám z našich dětí. Moc bych si přála, aby se přidaly i další třídy,“ řekla Záleská při předávání cen školákům páté třídy, kteří dorazili na radnici

i s třídní učitelkou Dagmar Švestkovou.

Projekt 10 000 kroků vznikl na začátku roku 2021 se snahou, aby lidé zařadili chůzi nebo běh mezi své každodenní činnosti a udělali tak něco pro své zdraví. Do první výzvy se přihlásilo 3770 lidí, do třetí již 9755 občanů z celé republiky. Další kolo proběhne v říjnu 2022, zájemci se můžou přihlásit na adrese desettisickroku.cz. ■ deš

Benefiční koncert lékařského orchestru pro dětskou nemocnici

V sále Moravské filharmonie zahrál 12. června poprvé orchestr složený z lékařů devíti zemí, European Doctors Orchestra. Důvodem byla benefice.

Vystoupení lékařů se připravovalo tři roky, účel benefičního koncertu se ale změnil. Prostřednictvím organizace Crosspoint byla dohodnuta pomoc krajské dětské nemocnici v Mukačevu na Ukrajině.

Orchestr se snaží tradičně zapojovat také místní profesionální umělce. Česko reprezentoval violoncellista Vilém Petras, vítěz Talents for Europe a dalších evropských a světových soutěží

a v současné době koncertní mistr Moravské filharmonie.

Začátek unikátního večera patřil jednomu z největších českých skladatelů Antonínu Dvořákovi, následovala díla Édouarda Lala a Johannese Brahmsa. „Závěrečný potlesk a ovace ve stoje nebyly jediným poděkováním. Na ukrajinskou dětskou nemocnici se vybralo více než šedesát tisíc korun,“ uvedla za organizátory Jitka Korpasová ze studia Volantes.

Záměrem bylo také poukázání na ojedinelost celé myšlenky – lékaři pomáhají lékařům. Organizátoři se proto rozhodli koncert živě přenášet na sociální síte

a umožnit tak doktorům a zdravotníkům, kteří se nemohli osobně zúčastnit, zhlédnout koncert a tím kolegy podpořit. ■ pok

Noc v novosadském kostele

Tři desítky olomouckých kostelů, kaplí a modliteben se v červnu zapojilo do celostátní Noci kostelů. Mezi nimi i barokní kostel sv. Filipa a Jakuba na Nových Sadech. Jeho

interiér z roku 1775 tvoří oltáře, obrazy a sochy pocházející ze zrušených olomouckých kostelů, především v době vlády Josefa II.

Na programu byly večerní zpěvy scholy

Gaudium, komentovaná prohlídka i závěrečné zamykání s kostelníkem. A k tomu možnost selfie s Kašparem, Melicharem a Baltazarem po celý večer. ■ pok

Cyklistický trenažer pro seniory

Na unikátní trenažer para-cyklistiky hand bike se mohou těšit obyvatelé Domova seniorů Pohoda Chválkovice. K pořízení zajímavé pomůcky pro nenáročnou sportovní aktivitu pomohl štafetový závod na unikátních simulátorech na Horním náměstí.

„V rámci projektu Sportuje celá Olomouc 2022 chceme podporovat

všechny věkové kategorie. Nový stroj bude sloužit seniorům k využití volného času a udržení kondice,“ uvedla náměstkyně primátora Markéta Záleská.

Závod byl součástí projektu Moneta Czech Tour – Cesta za snem, jehož cílem je podpora aktivního života seniorů. ■ ste

PERMANENTNÍ DOBRODRUH

Skladatel, muzikolog a hudební pedagog **Tomáš Hanzlík** (*1972) založil v Olomouci novodobou tradici barokních festivalů. Rodák z Chocně unesený olomouckými „barokními kulisami“ vdechuje zarputile staré hudbě nový život.

Tomáš Hanzlík postupem let založil v Olomouci hned dva barokní festivaly. Z původního Baroka (doplněného letopočtem, první byl v roce 1998) se v roce 2013 oddělily Olomoucké barokní slavnosti. Ty byly původně koncipovány jako letní turistický festival a věnovaly se výhradně hudebnímu divadlu, zatímco samotné Baroko zůstalo koncertní řadou staré hudby.

Od roku 2020 ale není Tomáš Hanzlík dramaturgem Olomouckých barokních slavností. „Proto se do programu festivalu Baroko po sedmi letech vrátily opery provozované na rozebíratelné replice barokního divadla. Ta je letos poprvé nainstalována pod širým nebem v atriu Vlastivědného muzea,“ vysvětlil Hanzlík.

Co je na baroku fascinujícího?

Jsou tam dobře definované obecné pravdy ať už v rovině ideologické, nebo strukturální. Nemusíte lidem nic moc vykládat, aby pochopili emoci skladby z toho období. Moc se to od té doby nezměnilo. Změnila se aranž a zvukovost, ale melodická linka, harmonický systém – to je pořád stejné. Změnilo se jen to pozlátko, jádro je od roku 1600 stejné. Kdyby to byl dům, byl by z devadesáti procent ze stejných cihel.

Jak moc žijete v baroku? Uvázl jste v něm? Vůbec, já do baroka jen nahlížím. Že bych doma nosil paruku a fiží, tak to ne. Představuji si, jaké to skutečně v baroku bylo, a od toho obecného poblouznění se snažím co nejvíc zkrátit cestu pro současného nespecializovaného diváka. Nebo posluchače.

Jak moc baroko implementujete do své tvorby?

Já žertem říkám, že klasicistní autoři jsou spíš rokokoví. I vrcholné skladby Mozarta jsou napsané v barokním stylu, Requiem není klasicistní. To baroko prorůstá až do devatenáctého století, kdy Antonín Rejcha v Paříži vychovával romantiky Berlioz, Gounoda... On reinkaroval baroko. Byla to aktualizace restyly. A o Stravinském tvrdili, že je to Bach s falešnými notami. I neoklasicismus je podle mě spíš neobaroko.

Ale vy sám píšete barokní opery...

Nevytvářím repliky barokních oper. To by byla zbytečná marnivost, v archívech jsou stovky skvělých oper, které čekají na své novodobé premiéry. Mně se opravdu osvědčuje termín neobarokní minimalismus. Když skládám, mám pocit, že o něco jde, že je to odkrývání nových prostorů.

A tak to mám i s dramaturgií festivalu staré hudby. Není to nic jiného než permanentní dobrodružství.

Kterou svou operu máte nejraději?

Napsal jsem přes dvacet oper, ale vždy mám nejraději tu poslední... Teď je to aktuálně muzikál Pudl a pudr pro divadelní spolek Geisslers Hofcomedianten v Praze. Ale začínám svou lásku přesouvat k dalšímu kusu. Tím bude opera Pinocchio, kterou u mne a kolegy Víta Zouhara objednálo Jihočeské divadlo.

Proč jste začal v Olomouci dělat barokní festival?

Jsou to koncerty staré hudby hrané na staré nástroje, anebo zaměřené na novodobé premiéry. To, co nikdo nikde jinde neuslyší.

Odkud takovou hudbu čerpáte?

Z archívů. Hodně jich je na zámku v Kroměříži, ale každý chrámový kúr má hromadu not. Vlastně tím, že to není katalogizované a je v tom trochu chaos, tak se pořád objevují nové a nové věci.

Nebudete to někdy katalogizovat vy, že by pak byl jako Köchelův i Hanzlíkův seznam?

To nejsem schopen obstarat. Spíš jsem v kontaktu s muzikology a občas dostávám echa. Ale můžou být i falešná. Loni jsme měli premiérovat mši olomouckého skladatele Václava Gureckého, která byla objevena v Polsku. Když přišly fotokopie partů, ze kterých ale nepoznáte, jaká ta hudba je, začal jsem je přepisovat do partitury. Bohužel bylo už po spartaci Kyrie jasné, že to je mnohem mladší hudba, která navíc nedosahovala kvalit dosud známých Gureckého děl. Tak jsme museli na poslední chvíli dramaturgii měnit, protože hrát za každou cenu něco, co je někým podepsáno a evidentně to není jeho dílo, jsme nechtěli.

Co by měla přinést neobarokní hudba posluchačům? Může to poslouchat třeba metalista?

Je tam disproporce. Publikum, které reflektuje neobarokní věci naklonované s minimalismem a s popem, není schopné reagovat stejně na autentickou starou hudbu. Na vážnou hudbu by tito posluchači nešli. Můj ideál je, aby se v sále bavili všichni, vzdělaný posluchač klasické hudby i ten, kdo poslouchá nonartifciální populární hudbu.

Má neobarokní opera nějaký řád jako *comedia dell'arte*? Třeba kostým?

Těch zdrojů, jak to dnes inscenovat, je

celá řada. I v baroku byly opery vážné a komická intermezza a něco, co směřovalo k operetě. Vizualní kánony barokního divadla variujeme a nedržíme se výhradně těch autentických. Vždy dochází k nějakému zcizení, vždycky z těch barokních kulís vyskočí nějaký MickeyMouse. Letos budou zpěváci mít v barokní opeře La Psyché, která je z roku 1704, namísto alonžových paruk a krinolín zlaté plavky. Objevit se v době baroka v plavkách na jevišti, skončíte v lepším případě na pranýři.

Jakou dramaturgickou linku má letošní festival Baroko?

Je to hudba na dvoře císaře Leopolda I. Ten, kromě toho že porazil Turky, byl vášnivým hudebníkem a vynikajícím skladatelem. Jako všichni Habsburkové měl k hudbě mimořádně intenzivní vztah. Jeho dvůr během morové epidemie v roce 1680 pobýval v Praze, kde se provedla celá řada oper a oratorií, která jsou dochovaná v Rakouské národní knihovně. Jednou z premiér na festivalu je Draghiho oratorium Svaté kopí, které vyloženě reflektuje tu morovou epidemii, což je taková paralela s naší nedávnou zkušeností.

Jak vnímáte současnou situaci, kdy v Olomouci v létě téměř zároveň probíhají festivaly Baroko a Olomoucké barokní slavnosti?

Dramaturgickou proměnu Olomouckých barokních slavností, kdy se z festivalu hudebního divadla stal za mými zády konkurenční festival staré hudby, považuji za velice nešťastnou. Jsou to nyní dva festivaly podobného názvu a stejné dramaturgické náplně. Přetahujeme si posluchače, bojujeme v době ekonomické krize o stejné granty. To se nemělo stát, ale není to má vůle. Pro mě je festival Baroko platformou pro prezentaci intenzivní badatelské práce a nových inscenací. V žádném případě se nejedná o podnikatelský záměr. ■ Pavel Konečný

SVÁTKY MĚSTA

Průvod městem v historických kostýmech, kdy se z chrámu svatého Mořice mezi Olomoučany dostaly i ostatky patronky Olomouce svaté Pavlíny, zahájil na počátku června Svátky města.

Ve své „zahradní části“ ve Smetanových sadech nabídl svátky koncert filharmonie i s pávem, venkovní festival pro děti, nasvětlenou alej i fontánu a také park připomínající guinguette. Dolní náměstí ožilo Flerjarmarkem, Horní především koncerty. Slavili jsme. ■ pok

MATTONI 1/2MARATONU DOMINOVALI UKRAJINCI, ZÁVOD PŘILÁKAL 6600 BĚŽCŮ

Králem Mattoni 1/2Maratonu Olomouc je Vitaliy Shafar. V závodě, který se chlubí pěťihvězdičkovým certifikátem Evropské atletiky, se nejlépe vypořádal s horkým počasím a do cíle doběhl v čase 1:05:31.

„Bylo to tady úžasné. Nádherný zážitek. Běželo se mi výborně,“ radoval se Shafar. Šampionkou mezi ženami se stala jeho krajanka Valeria Zinenko. Jednadvacetikilometrovou trať zvládla za 1:12:51.

„Jsem ráda, že jsem ten závod vůbec dokončila. Jsem zvyklá běhat desítku, takže na šestnáctém kilometru mi moje nohy říkaly Vrať se! Ale zvládla jsem to a jsem moc šťastná, že jsem tu mohla být,“ jásla Zinenko.

Olympionici na startu

V olomouckých ulicích se 18. června zapojilo téměř 6600 běžců, včetně dm rodinného běhu. „Dvanáctý ročník olomouckého půlmaratonu se nesl v parádní atmosféře. Jsem rád, že se nám Olomouc znovu podařilo rozběhat,“

vedl prezident organizačního výboru RunCzech Carlo Capalbo.

Startovní listina závodu slibovala dramatickou podívanou. Z Horního náměstí se na trať vydalo několik olympioniků. Všem ale ukázal záda Ukrajinec Shafar. „Děkuji fanouškům za to, jak nás Ukrajince podporovali,“ prohlásil Shafar, za nímž doběhl s odstupem devadesáti vteřin Rumun Gavril, třetí skončil Gruzinec Kharazishvili.

Prvním Čechem v cíli byl Jiří Homoláč (1:11:13). „Ten závod byl těžký, mně nějak poslední roky nesvědčí to teplo. Bojoval jsem, co mi síly stačily. Bylo to velmi náročné. Dlouho jsem si takhle hodně nemákl, hrozný,“ konstatoval Homoláč. Atmosféra podle něj ale byla opět vynikající.

Lidé fandili Ukrajincům

Nejlepší formu mezi ženami ukázala Ukrajinka Zinenko. I ona chválila ohromnou podporu diváků kolem trati. „Fanoušci byli neuvěřitelní, blázniví a ohromně

přátelští. Cítila jsem, že mi přejí úspěch možná i víc než ostatním závodnicím, protože jsem z Ukrajiny,“ vysvětlila Zinenko. Pomyslné stříbro brala Belgičanka Verbruggen, která na vítězku ztratila 59 sekund. Na stupně vítězek se probodovala česká hvězda olympionička Eva Vrabcová Nývltová (1:17:16).

„Bylo to strašně těžké. Už vím, že i běhání moc bolí. Přesto jsem si od posledního závodu zlepšila o dvě minuty čas a moje forma jde nahoru,“ oddechla si Vrabcová Nývltová. I ona dodala, že lidé u trati skvěle fandili.

Běželi i amatéři

Mattoni 1/2Maraton Olomouc ale nepatřil jen profesionálům. Perfektní atmosféru si užilo přes šest tisíc běžců v rámci hlavního závodu, štafety, 2Runu nebo tříkilometrového dm rodinného běhu, jehož ambasadorem byl slavný fotbalový reprezentant David Rozehnal, bronzový medailista z mistrovství Evropy 2004.

Veslaři zářili na pražských Primátorkách i v reprezentaci

Letošní 109. ročník pražských Primátorek se jel na Vltavě na začátku června. V průběhu závodů na sebe výrazně upozornili veslaři VK Olomouc, kteří získali hned tři vítězství v hlavních kategoriích.

Primátorky jsou specifický závod se zatáčkou uprostřed trati pod starodávným Vyšehradem. Nesmírně náročný pro závodníky a kormidelníky, atraktivní pro diváky na břehu i u televizních

obrazovek. A olomoučtí veslaři ho zvládli na výtečnou.

Jako první se na vítězné molo postavili starší žáci. Šana, Zavadil, Vlček, Ptáček, Doubrava, Pavlita, Kyjevský, Skopal s kormidelnicí Grossertovou nedali soupeřům šanci a prošli cílovou pásku jako první s náskokem poloviny lodě.

Další vítězství následovalo vzápětí. Dorostenky potvrdily svoji roli favoritek. Slepíčková, Uličná, Mrkvová, Holčáková s kormidelníkem Lorencem a děvčaty z Pardubic klidnou jízdou s velkým náskokem dovedly svoji loď vítězně do cíle.

Třetí triumf patřil juniorkám, které mají společný závod se ženami. Slepíčková, Hockaday, Langerová, Grossertová, Hrubá opět s kormidelníkem Lorencem ve společenství s Uherským Hradištěm se staly nejlepší juniorskou posádkou.

Aby byl výčet úspěchů kompletní, nutno dodat, že starší závkyně i dorostenci zajeli výborný závod a dojeli těsně na druhých místech. Junioři v mrtvicovém závodě obsadili třetí místo. Závodily také veteránské kategorie. Osma kategorie F - Zapletal, Polášek, Vyháněk, Nevřala, Hlavica, Revay, Řoutil, Kožušník s kormidelníkem Lorencem bezpečně projela cílem na prvním místě. Blanka Vařeková zasedla do společné osmy žen kategorie D a brala medaili za vítězství. ■ deš

Olomoucký půlmaraton je považován za nejprestižnější závod na Moravě a tím přispívá i k propagaci města. V návaznosti na organizaci a konání závodu byla v roce 2019 podle nezávislého průzkumu

vygenerována iniciovaná spotřeba ve výši 33 milionů korun, celkové tržby v multiplikaci za rok 2019 činily dokonce 65 milionů korun. Ve veřejném rozpočtu tak díky závodu přibýlo 13 milionů. „Je to

největší sportovní svátek v celém Olomouckém kraji. Je úžasné, že se lidé po covidu zase vrací ke sportu a věřím, že se to bude jen zlepšovat,“ dodal primátor Mírek Žbánek. ■ deš

Výsledky muži:

1. Vitaliy Šafar (Ukrajina) 1:05:31
2. Stefan Gavril (Rumunsko) 1:07:01
3. Daviti Kharazishvili (Gruzie) 1:10:54
4. Jiří Homoláč (Česká Republika) 1:11:13
5. Petr Hošna (Česká Republika) 1:11:49

Výsledky ženy:

1. Valerija Zinenková (Ukrajina) 1:12:57
2. Hanne Verbruggenová (Belgie) 1:13:56
3. Eva Vrabcová Nývltová (Česká Republika) 1:17:16
4. Gabriela Viegertová (Česká Republika) 1:18:31
5. Petra Pastorová (Česká Republika) 1:20:27

1/2MARATON OČIMA NÁMĚSTKYNĚ MARKÉTY ZÁLESKÉ

Na ty tisícovky barevných dresů v ulicích Olomouce i našich parcích se pokaždé těším. Sledovat, jak se ten pestrý, stovky metrů dlouhý had proplétá historickým centrem od startu k cíli je vždy zážitek, který se neokouká. Všechny generace si závod užívají, je na nich vidět tak ryzí radost z pohybu. Jen tak se proběhnout, zpočátku se usmívat a později vůlí i odhodláním pokořit stanovenou distanci. Z běžců sálá energie, která by mohla v tom okamžiku nahradit jadernou elektrárnu. Závodníkům zase nové a nové síly dodávají fanoušci, kteří povzbuzují podél trati. Olomoucký půlmaraton má prostě jedinečnou atmosféru a díky tomu se řadí k našim nejoblíbenějším běžeckým závodům. Nejstarší půlmaraton na Moravě k našemu městu patří a Olomoučané ho už dávno vzali za svůj. Navíc je skvěle motivuje k pohybu, což je každoročně po ukončeném ročníku vidět v parcích i na pěšinkách podél řeky Moravy nebo stezkách na Poděbrady. Příklady táhnou. I v tom je síla Olomouckého půlmaratonu.

Čurovič zůstává, BK Redstone bude hrát Federální pohár

Také ve druhém ročníku Federálního poháru se představí basketbalisté BK Redstone Olomoucko. Zářijové soutěže se zúčastní osm českých a stejný počet slovenských týmů ve čtyřech skupinách. Vítězové postoupí do finálového turnaje.

„Už před rokem jsme si soutěže vyzkoušeli a odehráli řadu zápasů s kvalitními soupeři. Termín se výhodný, o konečné pořadí se hraje zhruba dva týdny před začátkem Kooperativa NBL. Jdeme do toho znovu,“ potvrdil start Olomoucka sportovní manažer klubu Michal Pekárek. Titul bude obhajovat Opava.

Tým opět povede trenér Miljan Čurovič, který se dohodl na prodloužení smlouvy. Novou smlouvu na dvě sezony s klubem uzavřel kapitán Lukáš Feštr, který patřil k nejlepším hráčům. Z Prostějova přestoupil Erik Klepač, který v Olomouci v minulé sezoně hostoval, novou smlouvu podepsal Filip Halada. ■ deš

Zdeněk Zlámal pověsil rukavice na hřebík

S profesionální kariérou se na stadionu v Holici rozloučil bývalý brankář Sigmy Olomouc Zdeněk Zlámal. Jeho Bobby tým složený z bývalých spoluhráčů si zahrál s výběrem Sigmy Olomouc z roku 2012, který tehdy vyhrál pohár. Utkání skončilo remízou 5:5, výsledek v tomto případě nebyl příliš důležitý.

„Je na čase, abych pověsil rukavice na hřebík. Kopačky si ještě nechám, ještě budu hrát za Kožušany,“ poznamenal Zlámal.

Na hřišti se objevila spousta známých bývalých ale i současných fotbalistů v čele s Janem Kollerem, Davidem Rozenalem nebo Markem Heinzem. ■ deš

KNIHOVNA MĚSTA OLOMOUCE

Půjčovna se nemění, dětské oddělení a pobočky se otevrou i dopoledne. Pouze v sobotu bude zavřeno.

Pohádkově zmodernizovaná pobočka Slavonín nabízí pro nové čtenáře registraci do konce roku zdarma.

Velkolepá výprava Harryho Pottera

Hra plná magie a kouzel po všechny od 9 do 99 let, která prověří statečnost, vytrvalost i důvtip soutěžících. Start v čítárně na náměstí Republiky kdykoliv o prázdninách. Tři nejstatečnější obdrží Cenu Harryho Pottera.

AKCE

14. 7. 16 hodin nám. Republiky – kreativní dílna – **Linoryt** – poznání výtvarné techniky linorytu, díky které lze tisknout na papír, látku, ale i jiné materiály. K dispozici budou rydla s různými nástavci, matrice i tiskařské barvy a válečky. Záleží jen na naší fantazii. Přijďte si vyrobit razítko, své Ex libris nebo jakékoliv obrazy. Rezervace na 585 545 123 nebo dospelle@kmoL.cz.

18. 7. od 15–18 hodin nám. Republiky – **Klub deskových her** – odpoledne s klasickými či novými stolními hrami, vzájemné předávání tipů i zkušeností. Přihlášení na 585 545 123 nebo na adrese dospelle@kmoL.cz

PRO RODIČE (PRARODIČE) S DĚTMI nám. Republiky prázdninová soutěž pro děti od 7 let **DRAČÍ HNÍZDO** – dětská čtenářská prožijí léto s draky, stanou se chovatelem draka, kvůli čemuž budou muset splnit čtyři prázdninové úkoly.

13. 7. 9:30 hodin – **Dračí dílna** – výroba papírových dračích záložek do knih. Rezervace na 585 545 126 nebo na detske@kmoL.cz

pobočka Jungmannova od 13. 7. každou prázdninovou středu od **9:30 do 11 hodin** – **Putování s pohádkou** – pohádky, hádanky, soutěže, písničky, divadlo a další překvapení (děti 3–9 let). Pozor! Středa 13. 7. cílí na úplně malé děti v rámci akce Book start.

pobočka Holice 13. 7. 10–11:30 hodin – výtvarná dílnička – **Zvířátka** (děti 2–6 let)

pobočka Neředín 13. 7. 9:30–11 hodin – Knihohrátky – krásné příběhy, zábavné úkoly a tvoření (děti 3–8 let)

pobočka Brněnská po celé prázdniny – dinosauří kvíz spojený s výrobou 3D dinosaurů.

20. 7. 9:30–11 hodin – výtvarná dílna – Dekorace z čajových sáčků (děti 9–15 let). Rezervace na 731 611 842 nebo na brnenska@kmoL.cz.

PRVOTINY 2022: Slova Ernesta Hemingwaye „Na psaní není nic složitějšího, jediné, co musíte udělat, je sednout si za psací stroj a krváčet“ doprovázejí vyhlášení 14. ročníku věkové a tematicky neomezené literární soutěže **PRVOTINY 2022**. Neváhejte a pošlete své dosud nezveřejněné práce v oblasti poezie (max. 5 básní) nebo prózy (max. 20 stran, v delším textu označte soutěžní pasáže) opatřené jménem, rokem narození a kontaktem na prvotiny@kmoL.cz nebo odevzdejte na kterékoliv pobočce knihovny **do 31. srpna 2022**.

VÝSTAVY

Pobočka Brněnská hostí výstavu polských ilustrací české překladové literatury pro děti spojenou s prázdninovou soutěží.

Budovu **na náměstí Republiky** oživuje bulharský umělec Alexandr Genov a jeho ilustrace knih „Muž, který se směje“ od Victora Huga, „Cortés a Montezuma“ od Maurice Collise a „Pán prstenů“ od J.R.R. Tolkiena.

Pobočka Holice nabízí dílka Evy Macholánové – Koně a jiná zvířena.

Pobočka Jungmannova představuje Martina Benčíka a jeho fotografie přírody či postav z prostředí oblíbených počítačových her získané za pomoci zabudovaného fotorežimu.

Živá představení

KINO METROPOL

červenec

SO 23. 7. 19.00 **Prachy !!!** – V. Hybnerová, O. Věchý, R. Trstán, M. Novotný, J. Štrébl, S. Laurinová / N. Boudová / A. Hoff

srpen

ÚT 16. 8. 19.00 **Na poslední chvíli** – V. Vydra, J. Carda / M. Zahálka, D. Kadlec / M. Sabadin, K. Vágnerová / B. Vágnerová a další

září

ÚT 6. 9. 19.00 **Velká zebra aneb Jakže se to jmenujete?** – O. Věchý, K. K. Hrachovcová / J. Ježková, J. Dulava a další

ČT 29. 9. 19.00 **Charleyova teta** – P. Vacek, O. Dvořák / P. Macháček, M. Leták, M. Šplechtová, M. Sitta, K. Hrušínská a další

 DIVADLO KONCERT DIASHOW ŽIVÁ VYSTOUPENÍ PRO DĚTI

PR2207033

Květy trpělivosti

*Květinové motivy
v liturgickém umění
a jejich symbolický význam*

01 06 – 30 09 2022
*Krypta katedrály
sv. Václava v Olomouci*

červen, září
sobota / 10.00–13.00, 14.00–17.00
neděle / 11.00–13.00, 14.00–18.00

červenec, srpen
úterý–sobota / 10.00–13.00, 14.00–17.00
neděle / 11.00–13.00, 14.00–18.00

mimo uvedený čas je výstava přístupná
po předchozím objednání na tel. 731 402 036
www.katedralaolomouc.cz

Římskokatolická farnost
sv. Václava Olomouc

Cyrlometodějská
teologická fakulta

MUO | MUZEUM UMĚNÍ
OLOMOUC

MINISTERSTVO
KULTURY

PR2207034

CHCETE TO SPOJIT?

PR GR M TELEGR PH ČERVENEC

Olomoucké *nejed* shakespearovské léto 2022 *open-air*

2.–18. srpna

parkán Uměleckého centra UP (Konvikt)

pá 1 7 <u>letní kino</u> 130/100 Kč 21:00 MRTVÁ NEVĚSTA TIMA BURTONA	út 19 7 <u>debata</u> 80/50 Kč 19:00 TTALK: VIKTOR ŠEBESTA (FESTIVAL COLORES)
so 2 7 <u>hudba</u> 17:00 URBAN VIBES: TOMÁŠ VIŠINKA	st 20 7 <u>koncert</u> 100/80 Kč 19:30 DAN VERTÍGO
po 4 7 <u>film</u> 130/100 Kč 20:00 PLNÁ 6	čt 21 7 <u>koncert</u> 200/170 Kč 19:30 TRIO_IO
pá 8 7 <u>letní kino</u> 130/100 Kč 21:00 THE DISASTER ARTIST: ÚŽASNÝ PROPADÁK	pá 22 7 <u>letní kino</u> 130/100 Kč 21:00 REBEL BEZ PŘÍČINY
so 9 7 <u>hudba</u> 17:00 URBAN VIBES: PETER COOM	so 23 7 <u>hudba</u> 17:00 URBAN VIBES: DJ KAPUT
út 12 7 <u>koncert</u> 100/80 Kč 19:30 SALIH HADŽIABDIĆ & NO BARRIERS	út 26 7 <u>vernisaž</u> 18:00 OPEN STUDIO: TOMÁŠ TICHÝ
st 13 7 <u>literatura</u> 18:00 JAN TĚSNOHLÍDEK: GARUM (křest nové sbírky)	čt 28 7 <u>vernisaž</u> 18:00 SIGNAL III: MISTROVSKÁ DÍLA ZE SBÍRKY ROBERTA RUNTÁKA (1900–1990)
pá 15 7 <u>letní kino</u> 130/100 Kč 21:00 DĚICTVÍ ANEB KURVAHOŠIGUTNÁTĚ	výstava potrvá do 11 9
so 16 7 <u>hudba</u> 17:00 URBAN VIBES: WEIRDSKY	pá 29 7 <u>letní kino</u> 130/100 Kč 21:00 COLORES: CHICO A RITA
po 18 7 <u>kino</u> 130/100 Kč 20:00 ELEKTRIZUJÍCÍ ŽIVOT LOUISE WAINA	so 30 7 <u>hudba</u> 16:30 URBAN VIBES / COLORES: MORENITO DE TRIANA
ne 17 7 <u>komentovka</u> 18:00 MARK THER: KVĚTEN (dernisáž a komentovaná prohlídka)	ne 31 7 <u>hudba</u> 18:00 COLORES: PETR VÍT

Telegraph je dobře dostupná komunitní centrála. Od olomouckého nádraží je to pár kroků, do hlavních ulic tři zastávky tramvaj. Jsme na dosah, tak se s námi klidně spojte.

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E
#TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

Sledujte nás na facebooku a instagramu!

@telegraph .CZ

2. 8. Kabaret nahatý Shakespeare

út / 19:00 / komedie

3. 8. Kabaret nahatý Shakespeare

st / 19:00 / komedie

4. 8. Tři mušketýři

čt / 19:00 / dobrodružná komedie

6. 8. O pračlovíčkovi

so / 10:00 / pohádka s doprovodným programem

6. 8. Amélie z Hejráku

so / 20:00 / romantická komedie

7. 8. Amélie z Hejráku

ne / 20:00 / romantická komedie

8. 8. Koncert: Aneta Langerová

po / 20:00 / speciální akce

9. 8. Tři sestry

út / 19:00 / komediální drama

10. 8. Láska, sex a internety

st / 19:00 / aktuální komedie

11. 8. Láska, sex a internety

čt / 19:00 / aktuální komedie

13. 8. Eminka a Emoušek

so / 10:00 / pohádka s doprovodným programem

13. 8. Hřeben Bruce Willise

so / 19:00 / retro komedie

14. 8. Terezka a kouzelné autíčko

ne / 10:00 / pohádka s doprovodným programem

14. 8. Tři mušketýři

ne / 17:00 / dobrodružná komedie / rodinné představení

15. 8. Dealeři

po / 19:00 / absurdní komedie

16. 8. Koncert: Jaroslav Svěcený

út / 20:00 / speciální akce

17. 8. Tři mušketýři

st / 19:00 / dobrodružná komedie

18. 8. Tři mušketýři

čt / 19:00 / dobrodružná komedie

Vstupenky kupte online na www.divadlotramtarie.cz, v informačním centru Olomouc nebo před představením na místě.

Divadlo Tramtarie

Cirkuzkus 2022 láká do Letňáku i na Dolní náměstí

Akrobacie na samé hranici fyzických možností, spektakulární obrazy i hravé choreografie zapojující nejmenší nadějně akrobaty nebo živou hudbu. Tanec, koncerty, workshopy. Divadlo na cucky představilo program druhého ročníku přehlídky *Cirkuzkus*, která se uskuteční od 9. do 17. července v areálu olomouckého letního kina a na Dolním náměstí.

„Loňský ročník se setkal s nadšeným přijetím publika, s pokračováním *Cirkuzkusu* jsme tedy neváhali a program, který letos nabízíme, je ještě o něco pestřejší,“ uvedl za divadlo Zdeněk Vévoda.

Diváky čeká 21 akcí v devíti dnech. V Olomouci vystoupí kromě tuzemských umělců také zahraniční hosté z Ukrajiny, Itálie nebo Chile.

Mezi vystupujícími budou Losers Cirque Company, Divadlo Continuo, Holektiv, Cirkus TeTy, Depáso Company nebo Ceren Oran & The Moving Borders.

Vstupenky do letního kina i informace jsou na webu Divadla na cucky. ■ pok

Dům s chimérami

Na Ukrajině před více než dvaceti lety se odehrává děj nové knihy Olomoučana Michala Priesnitze *Dům s chimérami*. Autor se v románu vysmívá ambiciózní politické „věchušce“, všem militantním vládcům, krysám z KGB, ale také přezíravým zbohatlíkům. Křest se konal na konci června Savkonem, čisticím prostředkem proti bakteriím a „rašistům“.

Dům s chimérami je úžasná Gorodeckého stavba, kterou v poslední nelehké době proslavily selfie videa ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského. ■ pok

Krobotova olomoucká Velká premiéra míří do Varů na festival

Komedie *Velká premiéra*, kterou Miroslav Krobot natáčel převážně v Olomouci, bude uvedena ve světové premiéře na 56. mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary v programové sekci Zvláštní uvedení.

Do hlavních rolí svého třetího filmu si Miroslav Krobot vybral herce Pavla Šimčíka a Ivu Janžurovou. Dále hrají Klára Melišková, Iva Pazderková, Jenovéfa Borková, Jakub Žáček i samotný režisér.

Hlavní postavu poněkud svérázného herce Pavla Šnajdra, pro kterého je na první pohled život jedna velká hra a baví ho uvádět lidi do rozpaků a vytvářet nejrůznější trapné situace, napsali Miroslav Krobot a Lubomír Smékal Pavlu Šimčíkovi na tělo.

„Představa, že Pavel Šimčík je Pavel Šnajdr, nám při psaní dost pomáhala.

Představovali jsme si, jak by asi Pavel – tedy Šimčík – v té nebo oné situaci reagoval. Téma filmu je mu možná dost blízké,“ prohlásil Krobot. U Šnajdra

málokdo pozná, kdy věci myslí vážně.

Film umělci osobně uvedou v předpremiéře 19. července v kině Metropol. Do distribuce půjde o dva dny později. ■ pok

odborný knihovnický program, během něž si prošli provozy knihovny a byli seznámeni s jejími bohatými historickými fondy. V novém depozitáři v Hejčíně si prohlédli digitalizační jednotku a restaurátorskou dílnu," popsala za knihovnu Michaela Heloňová.

Připraven byl *Kinderklub* v parku, v Knihovně města Olomouce zase program v dětském oddělení. Poté jim ředitelka Lenka Prucková přiblížila fungování městské knihovny a jejích poboček.

Stranou jejich zájmu nezůstala ani Knihovna Univerzity Palackého ve Zbrojnici. ■ dtx

KNHOVNÍCI ZE STADTBIBLIOTHEK NÖRDLINGEN PŘIJELI NA ZKUŠENOU

Olomoucká vědecká knihovna ve spolupráci s oddělením zahraničních vztahů magistrátu hostila v druhé polovině

června knihovníky ze Stadtbibliothek v partnerském městě Nördlingen. „Připravili jsme pro německé kolegy

Spřátelení běžci

Na olomoucký půlmaraton tradičně přijíždějí i sportovci z partnerských měst. Letos se na start postavili přátelé z Bratislavy, Lucernu či Krakova. Ale také Xavier Bignon z francouzského Antony, který se svým výkonem 1:19 přiblížil elitě, nebo starosta Makarské Zoran Paunović. ■ pok

Peregrinus

Představením *Peregrinus*, které se odehrálo v rámci Moravského divadelního léta, zahájili herci krakovského divadla Teatr KTO Polskou sezonu v Olomouci. Další akce odkazující na fungující česko-polskou spolupráci čekají Olomoučany už během léta. Třeba v knihovně nebo na vinných slavnostech. Více na webu polskasezona.olomouc.eu. ■ mmo

Olomouc v Americe

V regionálním tisku amerického města Owensboro reflektovali na titulní straně návštěvu z Olomouce. Partnerství s městem z Kentucky se brzy zakulatí na třicet let, což připomíná i text článku. A zmiňuje i to, že Owensboro bylo po pádu komunismu jedním z prvních partnerských měst Olomouce ze západního světa. ■ pok

STRÁŽNÍCI BOJUJÍ S NÁKLAĐÁKY, DODÁVKAMI I AUTOVRAKY

Řidiči občas zkresleně vnímají službu městské policie prostřednictvím nepřímé zkušenosti s botičkou a pokutou za parkování na nesprávném místě. Ve skutečnosti se strážníci věnují mnohem širšímu spektru problematických situací, které s sebou odstavování aut nese.

Velkým tématem jsou nákladní auta či autobusy, které mají v noci od 22 do 6

hodin zakázáno parkovat na silnicích ve městě. Od roku 2019 do letošního března strážníci řešili téměř 1300 případů tohoto porušení vyhlášky a řidiče přiměli s vozidlem odjet.

Pár měsíců platí nová zóna se speciálním dopravním omezením na Tabulovém Vrchu. Mimo jiné je zde zakázáno stání vozidel nad 2,1 tuny v době od 19 do 6 hodin.

„Od začátku platnosti tohoto značení jsme zde řešili bezmála dvě stovky přešupků,“ uvedl ředitel olomoucké městské policie Pavel Skalický.

Podle primátora Mirka Žbánka opatření splnilo smysl. „Na sídlišti ubyla více než stovka dodávek, proto mají o stejné opatření zájem i další části města,“ dodal primátor.

Evergreenem ve všech českých městech byly autovraky či vozy s nejméně půl roku propadlou STK, jejichž majitelé se nedařilo přimět k odstranění šrotu z ulic. Od května 2020 má díky novele zákona o pozemních komunikacích městská policie pro tyto případy nový zákonný nástroj.

Olomoučtí strážníci řešili 240 přešupků, přičemž po dohledání majitelů a následné intervenci z ulic zmizelo 43 procent těchto aut. Zbývající případy jsou v dalším správním řešení. ■ mif

80

Sbor dobrovolných hasičů v Topolanech oslavil v červnu osmdesát let od svého založení. Hasiči oslavy výročí spojili s kácením máje a dětským dnem.

Starosta hasičů Dušan Vílmeec na slavnostní schůzi předal jednotlivým členům sboru ocenění za dlouhodobou práci. Poté následoval průvod s dechovkou ke kapličky sv. Floriána, patrona hasičů. Hasičský dorost za jejich činnost ocenila náměstkyně primátora Markéta Záleská. Oslavy zakončil slavnostní ohňostroj. ■ dtx

Alkoholismus je zásadním problémem lidí bez domova

Denně se setkávají strážníci městské policie se stížnostmi na chování osob bez domova. Nejčastěji se tak děje v okolí supermarketů, vlakového nádraží a v historickém centru města.

Nepříjemné zážitky s těmito lidmi pohybujícími se ve skupinkách, často obklopenými zanedbanými psy, kteří jen dokreslují v lidech pocit nejistoty, mají nejen obyvatelé Olomouce.

Peněžní dary

„Dotyční se snaží vymámit od kolemjdoucích jakoukoli finanční částku, která pak ve většině případů putuje na nákup alkoholu. V alkoholovém opojení se pak tyto lidé potácejí nebo polehávají na místech, která se zrovna namanou. Jediným řešením dané situace bývá transport těchto osob na záchytku, což je začarovaný kruh,“ uvedl

ředitel městské policie Pavel Skalický. Na záchytku ve speciálně upravené sanitce vozí strážníci opakovaně čtvrtinu z nich.

Od roku 2018 do poloviny června letošního roku strážníci převezli na Proti-alkoholní a záchytnou stanici k vystřízlivění přes 1300 osob, z nichž byla desetina žen. Nejvyšší naměřená hodnota alkoholu v dechu činila 5,78 promile.

Vyhláška pomáhá

Ve většině případů se jednalo o „známé firmy“, se kterými se strážníci setkávají téměř každý den kvůli rozmanitým formám přešupkového jednání.

Nejčastěji v přednádražním prostoru využívají strážníci jako legislativní nástroj k navození právního stavu věci obecně závaznou vyhláškou o zákazu konzumace alkoholických nápojů

a žebrání na veřejných prostranstvích. Počet řešených přešupků se za posledních několik let zvýšil z desítek na tisíce. „Jen od začátku letošního roku hlídky řešily více než tisícovku případů porušení uvedené vyhlášky,“ doplnil Skalický.

Základním předpokladem řešení je podle strážníků znesnadnění takového životního stylu a striktní odmítnutí požadavků o peníze. Při náznačce protiprávního jednání je dobré vše oznámit Městské policii Olomouc nebo Policii ČR. ■ dtx

Nový přechod na Wolkerově ulici musí nejprve prověřit varianty a oprava chodníku v Norské ulici ještě letos

Vedení města, vedoucí odborů magistrátu, úředníci – ti všichni se zabývají tím, co Olomoučany trápí. Pokud zašlete dotaz do rubriky Otevřená radnice, vždy dostanete odpověď. Ano, odpovídáme na dotazy a podněty, ne na názory. Protože názory se mohou různit.

Ráda bych vás požádala o informaci, zda by bylo možné zřídit přechod pro chodce v ulici Wolkerova mezi stávajícími přechody u tramvajových zastávek Wolkerova a Výstaviště Flora. Vzhledem k vystavění nových bytůvek a otevření obchodu mám pocit, že se potřeba přechodu zvýšila. Vodím tudy dceru do školky a někdy je to poměrně dobrodružná cesta.

Veronika Mořková

Z informací od kolegů i z útvaru hlavního architekta vím, že stejný požadavek na umístění nového přechodu ve Wolkerově ulici vznesla i komise městské části. Vše má ale svůj postup. V případě přechodu je potřeba začít investičním záměrem, který provede

ří jeho vhodné umístění a také, jaký přechod budeme stavět – zda se světelnou signalizací, nebo bez ní. V tuto chvíli se zdá být logickým řešením zřízení světelně řízeného přechodu, ovšem je třeba prošetřit možnost napojení na inženýrské sítě a případnou kolizi elektrického napojení se zelení. Pokud by byl bez signalizace, musel by splňovat normovou délku i ve vazbě na tramvajový provoz vedený touto ulicí. A zde se nabízí dvě možnosti, buď vysunout chodníkovou plochu do stávající komunikace a vozidla poslat na tramvajové koleje, což může vytvořit potenciální nehodové místo. Nebo je možné komunikaci vyosít a vložit mezi komunikaci a koleje vyčkávací ostrůvek. Útvar hlavního architekta nyní zadá tento investiční záměr, na základě kterého bude vybrána neoptimálnější varianta, která bude naprojektována a následně realizována.

Mirek Žbánek
primátor

Chtěl bych se zeptat na slíbenou rekonstrukci chodníku před obytným domem Norská 32-36.

Před dvěma roky byla přislíbena oprava a zatím stále čekáme. Po silných deštích překračujeme kaluže a dva schůdky jsou pro kočárky neschůdné, protože jejich vzdálenost přesně kopíruje vzdálenost předních a zadních koleček kočárků, a proto maminky chodí po hlíně, kde kdysi byl trávník.

A kdyby byla možnost rozšířit chodník, aby IZS mohl chodník využít a jezdit ke starším lidem, kterých je náš dům plný a sanitky se nemusely bořit v mokřinách trávníku.

Leoš Hudínek

Váš požadavek na opravu je evidován v registru plánovaných oprav odboru dopravy a územního rozvoje od července 2020 a oprava by skutečně měla proběhnout ještě v tomto roce. Bude ale respektovat stávající šířku chodníku, jelikož nepůjde o rekonstrukci.

Jedná se o chodník zajišťující příchod ke třem domovním vstupům. Nejedná se o spádový chodník a z tohoto hlediska je jeho šířka dostačující. Požadované rozšíření by vyvolalo nutnost zpracování projektové dokumentace pro účely společného povolení, protože by šlo o změnu dopravně-technického stavu. Každopádně v rámci přípravy této opravy bude prověřena i možnost stavební úpravy schůdků, ale s ohledem na kořenový systém stávajících vzrostlých stromů.

Martin Major
náměstek primátora

**ZAJÍMÁTE SE O SVÉ OKOLÍ, O SVÉ MĚSTO A CHCETE SE NA TO ZEPTAT?
TRÁPÍ VÁS NĚCO? VRTÁ VÁM NĚCO HLAVOU...?**

Zeptejte se e-mailem na adrese: otevrena.radnice@olomouc.eu

Vážení spoluobčané,
v těchto Ol. listech bych se rád věnoval jedné kulturní památce, která je málo známá.

Musím začít trochu ze široka. Příští rok uplyne 105 let od konce 1. světové války, pro mladší Velké války. Na obou stranách bojujících národů bojovali čeští vojáci. Dá se říci, obrazně řečeno, že bojovali bratr proti bratru.

I u nás v Olomouci máme na toto období kulturní památku. Ano, je to vojenský hřbitov v Černovíře. Omlouvám se, ale uvedu aspoň tři jména. V osmdesátých letech tehdejší zástupce předsedy MěNV pan Rudolf Hradečný se zajímal o tento hřbitov a nechal jej upravit. Po roce 1989 se však většina litinových křížů ztratila. Od té doby hroby jsou bez křížů. Při opravě kláštera Hradisko, t. č. vojenské nemocnice se plk. gšt. ředitel Šváb zasazuje nejen o opravu Hradiska, ale i jeho následníci opravují hospodářský dvůr, kapli a zahradu, za finančního přispění města bude rekonstruována barokní zed.

Nyní se vracím ke hřbitovu. Pod vedením pana Horáčka docházelo k celkové úpravě hřbitova. Odstranění starých stromů a k pravidelnému sekání trávy.

V rodině jsme hledali hrob dědy (R-U vojáka zemřel v roce 1917) mojí ženy. Nakonec se díky vojenské evidenci našel právě na tomto hřbitově. Proč je toto pohřebiště tak zajímavé? Jako jedno z mála je rozděleno do čtyř sektorů - katolického, pravoslavného, židovského a muslimského. Včetně dvou kaplí. Vojáci jsou pochováni po dvou v jednom hrobě, ale nikdy ne ve smíšeném náboženství.

Při návštěvě severní Itálie v roce 2018 - Brennerského průsmyku u městečka Ora jsem navštívil místní vojenský hřbitov. Při vstupu je velký panel se jmény padlých vojáků. Mezi nimi je i jméno syna dědy, který je pohřben v Černovíře. (R-U vojáka zemřel v roce 1918) Hroby jsou krásně upraveny, cestičky vysypány pískem a nápisy na kamenných křížích čitelné. Položili jsme po sto letech květinu a zapálili svíčku. Přistoupila k nám paní a zajímala se o vztah padlého a nás. Po vysvětlení jsme zjistili, že je zodpovědná za údržbu hřbitova.

Na rozdíl od nás je v Itálii věnována velká pozornost hřbitovům padlých vojáků. Mohu vám říct, že v této části Brennerského průsmyku je jich několik.

Je však doopravdy škoda, že se v Olomouci nedomluví na zajištění rozpočtu na dokončení úpravy památkový úřad, město Olomouc a armáda. Národní kulturní památka a účta k padlým vojákům by si to zasloužila.

Miroslav Skácel / KSČM

Kluby seniorů

V Olomouci se naši senioři scházejí celkem ve 23 seniorských klubech v prostorách, které patří magistrátu. Ve velké většině se jedná o sdílené prostory, kde se kromě seniorů schází i komise městské části, popřípadě je tam umístěno detašované pracoviště. Některé kluby se scházejí v prostorách základních škol, ale i tyto prostory jsou sdílené s komisemi, popřípadě tam probíhá jazyková výuka. Prostory jsou na počet seniorů malé, takže některé kluby se scházejí po částech a několikrát v týdnu. V Olomouci máme registrováno celkem 1300 seniorů. Například klub na Lazcích má kolem 60 členů, ale k dispozici je pro ně nebytový prostor o velikosti 2+1.

Kluby seniorů nabízí své prostory dalším zájmovým spolkům a organizacím v návaznosti na sociální služby, je to více než 20 subjektů, které naše prostory pravidelně využívají.

Na webových stránkách „Pro seniory“ je umístěn rezervační systém pro jednotlivé kluby. Takže není pravdou, co bylo uvedeno v minulém čísle Olomouckých listů v příspěvku Jak dobře využít městský prostor na Nových Sadech?

Klub seniorů v Peškově ulici je umístěn v bytovém domě s byty zvláštního určení, které slouží seniorům a zdravotně znevýhodněným, takže ne každá činnost vyhovuje charakteru domu a jeho obyvatelům. Prostory slouží hlavně k přednáškovým a vzdělávacím akcím a jsou pronajímány Charitě a Trendu vozíčkářů k jejich činnosti a setkávání. Aktivita v tomto domě, s ohledem na jeho bytatele, končí v 17 hodin. Mezigenerační setkávání je úžasná věc, ale v bytovém domě není vhodná. Asi málokomu by se líbilo, kdyby se po chodbách jeho domu procházelo dalších 20–30 lidí. Co se týká bytových domů a družstev: jejich vedení má možnost pronajmout si na shromáždění důstojnější prostory, než jsou sklepy. Znáám SVJ, které si pravidelně pronajímají školní jídelny, salonky ve sportovních klubech apod. Jsou i taková, která z důvodu úspory prostředků schůzují ve sklepech. Ani pronájem KS Peškova by nebyl zdarma. Doporučení zaměstnat správce a uklízečku, administrativní sílu na sepisování smluv a ekonomku, tak aby prostory mohly být využívány nepřetržitě, znamená pro magistrát další navýšení výdajů s nejistým ziskem. Smlouva na pronajímání těchto prostor se musí nechat schválit v RMO a ZMO. Navíc tento model se zde již rozjížděl a neuspěl. Náměty na využití klubu v Peškově mohou být výborné a o některých se dá určitě diskutovat, pronájem ovšem nebude zdarma.

Eva Kolářová / ANO 2011

Máme na to čísla

#menimeolomouc

Olomouc je městem květin a toto jsou jen některé ze zajímavých informací o fungování našeho města v posledních čtyřech letech. Vysazujeme nové stromy, keře i květiny, které celoročně zkrášlují naše město. A nezapomínáme ani Lesy města Olomouce, které s péčí rádného hospodáře pečují o naše lesy.

Zasadili jsme **636** stromů a **7 tisíc** keřů

Vysadili jsme **230 tisíc** květin a dalších **666 m²** letničkových záhonů

V městských lesích jsme vysadili **4 miliony** stromů

www.menimeolomouc.eu

OLOMOUC

Červenec 1922: mistr Jan Hus, Cyril s Metodějem a zavřené obchody

Toho, že v mladé Československé republice bylo víc názorů a ideologických proudů než vůle ke skutečné toleranci a vzájemné spolupráci, jsme si v našem seriálu už všimli několikrát. Před rokem jsme o tom psali i na těchto stránkách v souvislosti se dvěma červencovými svátky, připomínkou Cyrila a Metoděje a výročím smrti mistra Jana Husa. V roce 1922 to nebylo jiné, jen počasí oslavám přálo více. Novinkou ale byly spory o to, kdo kdy má mít otevřené nebo zavřené restaurace a obchody.

„Velehrad je náš program,“ proklamovali už nějaký pátek čeští a moravští katolíci. „Urážíte prezidenta Masaryka! Náš program je Tábor,“ reagovali pokrokáři bojující proti katolické církvi, lidovcům a všem „klerikálům“. Červencové svátky, připomínající tři mimořádné osobnosti křesťanské víry, tak byly před sto lety znovu přehlídkou nesnášenlivosti, urážení a vzájemného napadání. Při husovské manifestaci 6. července 1922 na Horním náměstí byla pronesena například krásně znějící výzva, abychom všichni byli podle vzoru Jana Husa propagátory náboženské snášenlivosti. Současně ovšem řečníci horlili proti katolíkům, „papežencům“ a všem, kdo nechtějí sdílet nadšení pro Husa. „Kdo mistra Jana Husa neoslaví, bude patřit k těm, kteří ho upálili!“ hlásalo se na plakátech zvoucích na husovské oslavy. Kdo nejde s námi, jde proti nám... Krystalicky čisté základy totalitního myšlení.

Katolíci zatím vzpomínají na přínos Cyrila a Metoděje pro slovanskou kulturu a pro zařazení Čechů a Moravanů mezi civilizované evropské křesťanské národy. Profesor Josef Vašica uvedl vyprávění o veliké úctě k písmu hlaholici, vynálezu svatého Cyrila, mezi Chorvaty, a vysvětluje, co tato práce znamenala pro rané dějiny našich zemí. Nicméně, jak upozorňuje, Cyrila jako světce neslavíme kvůli jeho práci na slovanském písmu, ale kvůli odhodlání plnit boží vůli až na hranici sebeobětování, když se coby úspěšný intelektuál vydal z pohodlné Byzance kamsi do divočiny mezi slovanské pohany. Takže spojitost s odhodlanou osobností Husovou by tu byla.

Jiný boj než na stránkách tisku se ale odehrává v ulicích. Státním svátkem s povinností mít v krámech zavřeno není ani výročí Cyrila a Metoděje, ani smrt Jana Husa. Husovi ctitelé ale vyzývají, aby obchodníci v den výročí zavřeli, jinak se

octnou v řadách „katanů národa“. Zněly i výzvy, aby v den Husova výročí nikdo nesměl nic vyrábět, stavět a podobně, a také aby byl zakázán povozům průjezd centrem města. Olomouckým restauracím bylo doporučeno, aby měly aspoň symbolicky zavřeno v určitou část dne a v tu dobu aby hostinští nenalévali alkohol.

Podle zpráv z jiných novin ale velká většina obchodníků měla nakonec ve čtvrtek 6. července otevřeno. Vztah k Husově osobnosti vyjádřili prodejci vesměs vyvěšením praporů, sokolských symbolů, lampionů s podobiznou Masaryka a tematickou výzdobou výkladních skříní. V prodejně Textilia v Anglické ulici (dnes Ostružnická) dokonce postavili ze dřeva a papíru hranici, kterou nasvítily červenými žárovkami a foukali do ní vzduch. „Patrně tam měly shořeti římské i neřímské pohledávky. Shořeti doopravdy však mrchy nechtěly...“ napsal ironickým tónem redaktor Našince. V některých prodejních měli cit pro symetrii, a tak vedle sebe vyvěsili podobizny Jana Husa i svatých Cyrila a Metoděje.

Katolíci by bývali zase chtěli, aby byl brán ohled na tradiční svátek soluňských věrozvěstů a lidé aby se ve středu 5. července věnovali svátku, ne obchodu. Na ten den měl připadat trh, ovšem i v souladu s usnesením Obchodního grémia Olomouc, které vzkázalo, aby se obchodníci a prodejci zařídili každý podle svého uvážení, se trhovci sami rozhodli vydat do Olomouce o den dřív. Oblíbený trh na Dolním náměstí se tak konal už v úterý 4. července.

Naši dnešní věřící, ale i všichni ostatní to mají o dost jednodušší – v časech 21. století, kdy se o světce a mučedníky víry a pravdy téměř nikdo nezajímá, natož aby se kvůli nim do krve hádal, nám stát velkorýse dává volno jak na bratry Cyrila a Metoděje, tak i na Husovo výročí... A klidně přitom můžete být třeba vyznavačem mistra Jediho z Hvězdných válek. ■ Michal Folta

ČERVENEC 1922 TELEGRAFICKY

Prašná cesta z nádraží dusí Olomoučany

Prý až deset centimetrů vysoká je vrstva prachu na staré cestě z hlavního nádraží v Olomouci do Hodolan. Občané této nedávno připojené městské čtvrti volají po razantním zásahu a opravě cesty. „Chodci musí tento automobilový rozvířený prach doslova hltati!“ Kromě opravy požadují lidé také kropení cesty aspoň jednou denně. V suchém horkém létě je to požadavek zcela oprávněný.

Kdo natře mosty a kdo je bude kontrolovat?

V červenci jedná městské zastupitelstvo o několika veřejných investičních akcích. Jednou z nich jsou opravy a údržba mostů přes řeku Moravu a Mlýnský potok (tehdy uváděný jako Střední Morava) na cestě mezi nádražím a centrem města, tehdy pojmenované třída Čsl. legií, dnes Masarykova. Nátěry a průběžnou údržbu obstará firma Seidok z Pavlovic za 39 948 korun, revizi a eventuální drobné opravy provede známá olomoucká železárenská firma R. Nietzsche za 6100 korun. Obyvatele Hodolan potěší zastupitelstvo rozhodnutím vybudovat pouliční stoky v ulicích Hálkova a Havlíčkova s náklady 29 400 korun. „Při stavbě použito bude nezaměstnaných.“ Snad se tímto výrokem myslí využití k laciné práci, nikoliv jako stavební materiál ...

Zvýšené výnosy se rozdělí mezi úředníky

Pozornost i nejedno pozdvižené obočí vyvolává informace o jednom ekonomickém rozhodnutí městského „zastupitelstva hl. města Olomouce“. Městské podniky, jako elektrárny, plynárny a další, vynesly v předchozím roce zvýšené tržby. Radnice se rozhodla rozdělit 45 tisíc korun na odměnách pro úředníky. „Nezávidíme a plně přejeme, neboť honorovaný úředník pracuje klidně a obětavě...“, ale když o chvíli později finanční rada Mainzel přichází z důvodu napjatého rozpočtu s návrhy nových poplatků a dávek ze strany živnostníků, moc pochopení pro to nezískává. ■ mif

POMŮCKA: ABÚ, EDIL, ENA, ERRÁ, NZEM	HLAVNÍ MĚSTO ITALIE	ZNAČKA GRAMOFONOVÉ DESKY	BÁZEŇ		ČEPICE SE ŠTÍTKEM	NĚMECKÝ JAKO	NĚMECKÝ PRŮLIV		OPRATI	OHEBNÝ VODIČ	DOMÁCKÝ OLGA	VYTOPENÍ		SLOVEN. NÁRODNÍ POVSTÁNÍ	MLADÉ SLEPIČE	VDÁT SE, PRO MUŽE	COKOLI	
MLUVNICKÁ KATEGORIE				ZVUK PADAJÍCÍCH KAPEK				DŘEVĚNÁ NÁDOBA					LYŽAŘSKÝ POZDRAV					
PĚŠKY				NÁSTROJE OBUVNÍKA				DROBNÝ					TEDA					
								DABOJA					ZŘASENÍ LÁTKY					
1. ČÁST TAJENKY																		
ZN. ARSENU			SPZ DOLNÝ KUBÍN			TU MÁTE					ANGL. NEBO			ŠPAN. EXKRÁLOVNA				
			2. ČÁST TAJENKY											CHAISE				
	SMRT (BÁS.)	SPOJKA ODPOROVACÍ FRANCOVKA				STAROŘÍMSKÝ ÚŘEDNÍK					POTOM					OZNAČENÍ DRUHU VLAKŮ		
																4. ČÁST TAJENKY		
DĚN KLIDU U ŽIDŮ												PORTUGAL. SÍDLO						
SLOŇI ZUBY					ŽENSKÉ JMÉNO (26.6.)	ČESKÁ METALOVÁ SKUPINA							SLOVEN. CO				NEKLESAT	OČIŠTOVATI HADRÍKEM
													ČASOVÁ JEDNOTKA					
POŘÍDIT KOPII												PO DLOUHOU DOBU						
												ŽELEZO						
TU MÁŠ			ANGL. NE				VLASTNÍ ATĚ	JEZDECKÝ BÍČ	OBYDLÍ VČEL			BYLINNÝ LIKÉR						
			ZROD									LET. SPOL. AUSTRÁLIE						
	KAMERUNSKÉ ÚZEMÍ	BAKTERIE				POUTNÍ MÍSTO DŽINISTŮ ČI					UKAZOVACÍ ZÁJMENO					OPIČÍ		
		PORTUGAL. ŘEKA														NA ONO MÍSTO		
3. ČÁST TAJENKY										SPZ ARNSBERG (NĚM.)			VÁŘENÉ VEPŘOVÉ MASO					
										VYBĚŽEK PEVNINY DO MOŘE			TA TAKÉ					
SEMENA					SLOVENSKÝ NIC				TEKUTINA S KOŘENÍM									
					ZN. VÁPNIKU				PŘEDLOŽKA									
ZKR. SOUVĚZDÍ ERIDANUS					SEZNAMY CEN							VYSÍLIT						
SLOVEN. MÁK					ABAK							PRAVĚCÍ CHOBOTNATCI						

TAJENKA

Život je jako jízda na kole...

– Albert Einstein (1879-1955), německý teoretický fyzik

Tři vylosovaní výherci obdrží olomoucké dárkové předměty. Tajenku křížovky zaslajte **do 18. července**.

Poštou na adresu – **Magistrát města Olomouce, Horní náměstí – 583, 771 27 Olomouc**. Obálku označte heslem „Tajenka“. Elektronicky můžete vyluštěnou tajenku zaslat na adresu: tajenka@olomouc.eu. Nezapomeňte prosím uvést své jméno, telefon a doručovací adresu.

Tajenka z minulého čísla: Zbabělci jsou nepochybně nebezpečný živel, ale co teprve odvážní blbci? (Jan Werich)

Úspěšní luštitelé: Helena Malá a Eva Štefanová

SUDOKU

			9	8	2		1	
5		8			6	3	9	
7	9		3		8			
9				1			5	
	3		8	4	2		1	9
2	1		7	5	9	6		8
4	7	9						3
		5		9				
			2	5		8	9	4

lehké

6				5	7	8		4
	8		6	3	1	2		7
7			4				9	
	2	6	7		3			
8	9					3		
		5		1	2		7	6
		7		3	4		6	
			2		9	4	8	
4			1	6	7	2	5	

těžké

2							4	8
			4	2			5	7
	9	4		8				
	6					8	1	
8						3		
				7	5			
			3	6				
4			2	5				
7	2	9						5

těžké

TIRÁŽ

Olomoucké listy - časopis občanů statutárního města Olomouce • měsíčník | ročník 24 | číslo 7 | vychází 4. 7. 2022

Vydává: statutární město Olomouc – Rada města Olomouce • Adresa: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc iČO: 00299308 Registrace: MK ČR E 11006, ISSN 2787-9143 • Telefon: 585 513 263, 585 513 472 • E-mail: redakce@olomouc.eu • Web: listy.olomouc.eu • Editor: Martin Hála • Redakční rada: Pavel Konečný, Miloslav Tichý, Markéta Záleská, Matouš Pelikán, Otakar Štěpán Bačák, Andrea Hanáčková, Martin Šinkovský • Fotografie ve vydání: Daniel Schulz, Jan Pořízek, Pavel Snásel, Dalibor Peřina, Blanka Martinovská, Michal Foltá, Zdeňka Podlipská, Pavel Konečný, Radka Píškačová, Tereza Hrubá, Michaela Heloňová, Anna Skopalová, Daniel Berka, Tomáš Vařeka, Marek Zeman, Kateřina Ladýřová, RunCzech, MUO, VFO, MDO, MPO MMOL. Inzerce: Jana Juráková, inzerce@olomouc.eu, 773 617 353 • Sazba: Jan Hřinda - Machovský s. r. o. • Tisk: SAMAB Press GROUP, a. s. • Distribuce: Česká pošta, s. p. • Náklad: 55 000 ks Periodický tisk územního samosprávného celku • Neprodejné

Volkswagen Taigo

Udávejte směr

Výrazný sportovní design, komfortní výbava a inteligentní systémy. To je nové SUV kupé pro všechny, kteří nechtějí jít s davem a každý den je pro ně výjimečný.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Taigo: 5,5–6,9 l/100 km, 124–156 g/km. Fotografie je pouze ilustrativní a vyobrazený model může obsahovat prvky příplatkové výbavy.

Autorizovaný prodejce Volkswagen
AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o.
Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc, www.autocentrumolomouc.com

INZZ207065

Arona Ateca Tarraco

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o. Horní Lán 445/1, Olomouc – www.autocentrumolomouc.com

SEAT
FINANCIAL SERVICES
Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ pro modely SEAT Arona: 4,7–5,0 l / 100 km, 107–115 g/km. SEAT Ateca: 4,7–5,0 l / 100 km, 107–115 g/km. SEAT Tarraco: 1,6–7,6 l / 100 km, 36–175 g/km. Akce trvá do 31. 3. 2022 nebo do odvolání. Detailní nabídka je k dispozici u Vašeho dealera. Použité obrázky jsou pouze ilustrativní.

INZZ207066

VEČERNÍ

POHODA U TROJICE

MULTIŽÁNROVÝ HUDEBNÍ FESTIVAL

8. ČERVENCE – 20. SRPNA 2022

VŽDY V PÁTEK A SOBOTU | 19:00-22:00

OLMOUC

PROGRAM ČERVENEC 2022

8. 7.	19:00	DUO HABET
pátek	20:30	IVAN MLÁDEK & BANJO BAND
9. 7.	19:00	JULIÁN ZÁHOROVSKÝ
sobota	20:30	ANNA JULIE SLOVÁČKOVÁ
15. 7.	19:00	TONY JOCH & PŘÁTELE
pátek	20:30	VOJTĚCH NEDVĚD & TIE BREAK
16. 7.	19:00	JAROMÍR ADAMEC / POCTA WALDEMARU MATUŠKOVI
sobota	20:30	HONZA MLČOCH / POCTA KARLU GOTTOVI
22. 7.	19:00	JB & BLANK
pátek	20:30	LA BOUJEAU
23. 7.	19:00	TEMPUS
sobota	20:30	IRISH ROSE / SK
29. 7.	20:30	GALAVEČER FLAMENCA / BALLET FLAMENCO ESPAÑOL
pátek		
30. 7.	19:00	FLAMENCOVÁ FIESTA / MORENITO DE TRIANA PROJECT
sobota	20:30	LOS DEL BARRIO

OLMOUC | HORNÍ NÁMĚSTÍ
LETNI.OLMOUC.EU